პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОММУНИСТ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

№ 124 (18666) სამშაბათი, 31 მაისი, 1983 წელი ფასი 3 კაპ.

შეჯიბრება მილიონთა სკოლაა

დიდია სოციალისტური შეჯიბრების როლი ჩვენი ეკონომიკის განვითარებაში, ნაკლები მნიშვნელობა როდი აქვს მას ადამიანთა აღზრდისთვისაც, საბჭოთა დემოკრატიის გაფართოებისა და გაღრმავებისთვისაც. მილიონთა შრომითს მეტოქეობაში იქმედება მაღალი შეგნება და ორგანიზებულობა, მკაფიოდ ვლინდება სახმოთა ადამიანის შესანიშნავი თვისებები: ბატონ-პატრონის გრძნობა, საქმისადმი შემოქმედებითი დამოკიდებულება, მისწრაფება — ღირსეული წვლილი შეტანოს საერთო მუშაობაში. ამის თვალსაჩინო მაგალითია სოციალისტური ვალდებულებანი და მოწინავე კოლექტივების შემხვედრი გეგმები.

როცა ლენინგრადის გაერთიანება „ნევის ქარხანაში“ 1983 წლის ვალდებულებებს ადგენდნენ, ამაში ყველა მუშა და სპეციალისტი მონაწილეობდა. საამქროებში გაიმართა კრებები, რეზერვების დადგენიერებანი, ჩაერთვნენ ბრიგადებისა და ნოვატორების საბჭოები, მუდმივმოქმედი საწარმოო თათბირები. გამოვლინდა ზრდის ბევრი ახალი შესაძლებლობა. ეს არის შრომატევადი პროცესების მექანიზაცია, მოწყობილობის ცვლიანობის კოეფიციენტის ამაღლება, საუშაო დროის დანაკარგების შემცირება, ლითონის, ელექტროენერგიის სათბობის ეკონომია. ამის შედეგად მანქანათმშენებლები შეძლებენ გაასაღონ 4 მილიონი მანეთის პროდუქცია წლიური გეგმის დამატებით, მიიღონ 8 მილიონ მანეთზე მეტი ზეგეგმითი მოგება. მათი სიტყვა და საქმე ერთია: „ნევის ქარხანა“ იმათ შორის არის, ვისაც დღეს მზარს უსწორებენ სხვები.

მუდამ კარგი შედეგები მოაქვს კოლექტივების წინაშე დასახული ამოცანებისა და შეჯიბრების მონაწილეთა შემოქმედებითი ენერგიისა და აქტიურობის განვითარების ლენინისეულთა მჭიდრო, ორგანულ კავშირს, მათი თაოსნობებისათვის საქმიან მხარდაჭერას. ამაში თვით ცხოვრება გვარწმუნებს. მაგრამ მაინც არის ფაქტები, როცა, სახავენ რა ახალ ამოცანებს, იმედს ამყარებენ მხოლოდ ადმინისტრაციის ზეგავლენაზე და ჯეროვნად არ აფასებენ შრომითი მეტოქეობის ძალას, განსაკუთრებით მის აღმზრდელობითს შესაძლებლობებს. ზოგჯერ ასე მსჯელობენ: ნოვატორობის, წარმოების მართვის გზა ჩაკეტილი არავის არა აქვს, ასე რომ, შექმენი, ინიციატივა გამოიჩინეო.

დიახ, ამის პირობები თითოეულ კოლექტივშია. და მაინც თვითდინებით გულის დაარხეინება არ შეიძლება. მეურნის უფლების მიღება, როგორც ამხანაგი ი. ვ. ანდროპოვი აღნიშნავს, და მეურნედ — ნამდვილ, ბრძენ, ყაირათიან მეურნედ გახდომა ერთი და იგივე როდია. სოციალისტურად აღზრდილი მხოლოდ ის კაცი ჩაითვლება, რომლისთვისაც სულ ერთი არ არის არა მარტო საკუთარი შრომითი წარმატებანი, კეთილდღეობა, ავტორიტეტი, არამედ თანამოსაქმე ამხანაგების, შრომითი კოლექტივის საქმეები, მთელი ქვეყნის ინტერესები.

მაშასადამე, არ კმარა განსაზღვრო მიზანი, დასახო კარგი ღონისძიებანი. მთავარია, ისინი განამტკიცო საქმით, შეჯიბრების ყველა მონაწილენი ერთსულოვანი მუშაობით, როგორც ამას შვრებიან, მაგალითად, ხარკოვის მთელ რიგ საწარმოებში, სადაც გადაწყდა მეთერთმეტე ხუთწლედის დავალებანი შეასრულონ რესურსების

ПРАВДА

30 მაისის მოწინავე

მოხმარების გაუზრდელად. მაგრამ სწორედ ასეთი მუშაობა, ვალდებულებათა რეალიზაციისადმი ქმედითი კონტროლი ზოგჯერ გვაკლია. ზოგიერთ კოლექტივში ვალდებულებათა შესახებ დიდის ამბით ლაპარაკობენ ხოლმე, როცა იღებენ, შემდეგ კი უცაბ დიდი ხნით კარგავენ ყოველგვარ ინტერესს მათდამი. და ქალაქდზე რჩება კარგი ჩანაფიქრი, საუურადღებო სიახლენი, ადამიანთა წინადადებანი.

„გადავწყვეტეთ გამოგვიყენებინა ზლობინის მეთოდი, გვემუშავა იჯარული მეთოდით, — სწერს „პრავდას“ როსტოვის ოლქის „მელიორწყალმშენის“ ტრესტის ხემიკარაკორსკის მოძძავა-მექანიზებული კოლონის მუშათა ჯგუფი. — ხელმძღვანელებმა თითქოს მხარი დაგვიჭირეს და მალე ანგარიშიც ჩაბარეს ასეთი ბრიგადის შექმნის შესახებ. არადა, გვრცხვენია, როცა „ზლობინელებს“ გვიწოდებენ. იჯარა, უწინარეს ყოვლისა, სამეურნეო ანგარიშია, აქ კი იგი არც კი ახსოვთ. როგორ ვიმუშავეთ ამა თუ იმ პერიოდში, დავზოგეთ თუ გადავხარჯეთ მასალები, — არავინ არ იცის, საჭიროა ყველა დანახარჯის ზეგიანური აღრიცხვა, ამაში არ დაგვეხმარნენ. სამაგიეროდ, ჩვენს ბრიგადირს ი. საპრიკინს დროდადრო საქმეს წყვეტენ, ნაირნაირ თათბირებსა და შეხვედრებზე იწვევენ — იქ თავის გამოცდილებას უზიარებს. რა გამოცდილებას უზიარებს, არ ვიცით...“

ამგვარ ფაქტებს გვატყობინებენ სხვა წერილების ავტორებიც, რომლებიც სამართლიანად აღნიშნავენ, რომ, მატერიალური ზარალის გარდა, ეს საგრძნობ მორალურ ზიანსაც აყენებს საქმეს. პრინციპულ შეფასებას უნდა ვიძლეოდეთ, აღვკვეთავდეთ ფორმალიზმს, მოჩვენებითობას, რა ფორმითაც უნდა ვლინდებოდეს ისინი. არ უნდა დავივიწყოთ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1982 წლის ნოემბრის პლენუმის გადაწყვეტილებათა შესაბამისად.

მომხსენებელმა — საქართველოს პროფსაბჭოს თავმჯდომარემ თ. ი. მოსაშვილმა, სხვა ორატორებმა აღნიშნეს, რომ რესპუბლიკაში შექმნილია მაღალი ორგანიზებულობისა და დისციპლინისათვის ბრძოლის ზუსტი სისტემა. კეთილი ნიჭიერი რაციონალიზატორი ჰყავს ორჯონიკიძის სახელობის შახტის მოწინავე კოლექტივს. ბოლო ერთი წლის მანძილზე მეშახტეებმა 29 წინადადება შემოიტანეს. აქედან ჯერჯერობით 13 წინადადება დაინერგა, 10 წინადადება კი დანერგვის პროცესშია.

პირველი ამოსაღები სამთო ველის ქვანახშირის ფენის დამუშავებას ეხება რაციონალიზატორ ზ. რობაქიძის წინადადება, რომლის პრაქტიკაში დანერგვით შახტის კოლექტივმა 63125 მანეთი დაზოგა. წინადადების ავტორი 1221 მანეთით დააჯილდოვეს.

სამთო-მოსამზადებელ სამუშაოთა მექანიკოსის გ. აბაშიძის რაციონალიზატორული წინადადებით დაჩქარდა სანგრევი ბურღვის სამუშაოები, რითაც გაუმჯობესდა მეშახტის შრომის პირობები. მეშახტის მძიმე ფიზიკური შრომა შეამსუბუქა იმ რაციონალიზატორულმა წინადადებამ, რომლის ავტორია წყაღლიანის უბნის ზეინკალი ლ. ბოჟორიშვილი. ბევრი ტექნიკური სიახლე შემატეს საწარმოს ნიჭიერმა მეშახტე რაციონალიზატორებმა მ. გაბრიაძემ, ო. ტოფაძემ, ა. ვარდოსანიძემ და სხვებმა.

შახტში რაციონალიზატორთა რიცხვი იზრდება.

ხუთწლედი: წელი მესამე

რაციონალიზატორი მეშახტეები

„საქმთაგარმეორეულნედლეულის“

სამმართველოს თბილისის უქსოვი ფართლეულის ფაბრიკის კოლექტივი თავდადებით შრომობს და მეთერთმეტე ხუთწლედის მესამე წელს წარმატებებსაც აღწევს.

როგორც ფაბრიკის დირექტორმა ჯ. ჯავახიშვილმა გვითხრა, აქაური მშრომელები ყოველთვიურ სახელმწიფო გეგმას მნიშვნელოვანი გადაჭარბებით ასრულებენ, წინ უსწრებენ დროს და ყველა ტექნიკურ-ეკონომიკური მაჩვენებლის მიხედვით დამაჯერებელი შედეგები აქვთ მოპოვებული. ახლა საწარმოს კოლექტივი იბრძვის შვიდი თვის გეგმა ექვს თვეში შეასრულოს. ამ მიზნის მისაღწევად თავდადებით შრომობენ იატაკის საფენების, უქსოვი ფართლეულის და საჩითავი საამქროები.

ფაბრიკაში ფართოდ გამოიხმაურნენ გეორგიევსკის ტრაქტატის 200 წლისთავს და ვალდებულება იკისრეს წლიური გეგმა საიუბილეო დღეებში შეასრულონ, გამოუშვან 2 მილიონ 340 ათასი მანეთის პროდუქცია, ხოლო წლის დარჩენილ დღეებში წლიური გეგმის გადამეტებით 700 ათასი მანეთის პროდუქცია მიაწოდონ მომხმარებელს. („კომუნისტის“ კორ.“).

დროს უსწრებენ

ბოსტნეული — ჩრდილოელებს

ახალი მოსავლის ბოსტნეულის პირველი პartია — სამი ათას ტონაზე მეტი საადრეო კომბოსტო გაგზავნეს გარდაბნის მებოსტნეობის საბჭოთა მეურნეობიდან საერთო-საკავშირო ფონდში. სულ მეურნეობა მოსკოვისა და ჩვენი ქვეყნის სამრეწველო ცენტრების მცხოვრებლებს გაუგზავნის 20 ათას ტონაზე მეტ კომბოსტოს — საერთო-საკავშირო ფონდში მიწოდების იმ მოცულობის ნახევარზე მეტს, რომელიც დაგეგმილია მიმდინარე წლისათვის რესპუბლიკაში.

ამ დღეებში გარდაბნელების კვალდაკვალ ალოობას დაიწყებენ მარნეულის რაიონის მშრომელები. ისინი აპირებენ რესპუბლიკის ფარგლებს გარეთ გაგზავნონ სულ ცოტა 10 ათასი ტონა საადრეო კომბოსტო.

სულ ჩრდილოეთის ქალაქების მშრომელები საქართველოდან მიიღებენ 37 ათას ტონაზე მეტ საადრეო კომბოსტოს.

დარგი ვითარდება

თეთრი წყაროს რაიონის სოფელ მარაბდაში აშენდა ახალი სპეციალიზებული კომპლექსი, რომელიც გათვალისწინებულია 5000 დედა ბოცვრის მოვლისათვის, წელიწადში საწარმო დაამზადებს 300 ტონა დიეტურ ხორცს.

ბოლო წლებში მებოცვრეობა რესპუბლიკაში სწრაფი ტემპით ვითარდება. შექმილია რესპუბლიკური გაერთიანება, რომელშიც შედიან მთელი რიგი რაიონების სპეციალიზებული მეურნეობები. მათ აქვთ საკვები ბაზა, ავტოტრანსპორტი, ტექნიკა, მეცხოველეობის ინტენსიფიკაციის პროგრამით, რომელიც რესპუბლიკაში ხორციელდება, იგება მებოცვრეობის რეპროდუქტორები ბაჭიებისათვის.

ხუთწლედის დამლევისათვის რესპუბლიკაში დამთავრდება კიდევ სამი სპეციალიზებული საწარმოს მშენებლობა, რომლებიც წელიწადში ათას ტონამდე ხორცს დაამზადებენ. (საქინფორმი).

ბოლო ინფორმაციები

სამი ხალხის შვილი — საიათნოვა

ამიერკავკასიის დიდი აშუღის ხსოვნას მიეძღვნა მიტინგი, რომელიც გორგასლის მოედანზე გაიმართა. აქ თავი მოიყარეს თბილისელებმა, სომხეთიდან და აზერბაიჯანიდან ჩამოსულმა სტუმრებმა. საქართველოს მწერალთა კავშირის გამგეობის მდივანმა გ. ციცეშვილმა მიტინგის გახსნისას თქვა:

— დღეს აქ შეიკრიბნენ საიათნოვას, თავისთავადი და უაღრესად სახალხო პოეტის ნიჭის თაყვანისმცემლები. იგი ხალხს ემსახურებოდა თავისი მაღალი ხელოვნებით, მომაჯადოებელი სიმღერით, პოეტური სიტყვით, რომლის ძალაც ხალხში ხან სიხარულსა და ხან ცრემლს იწვევდა.

ამ დღეს ტრიბუნიდან აშუღის ლექსები გაისმა ქართულ, სომხურ და აზერბაიჯანულ ენებზე. მადლობას გიხდით ყველა თბილისელს, თქვა სომხეთის მწერალთა კავშირის გამგეობის მდივანმა ს. არუთინიანმა, მეგობრობის ყოველწლიური დღესასწაულისათვის, მეგობრობისა, რომელსაც ჩვენმა დიდმა წინამორბედებმა მისცეს დასაბამი.

გაიმართა თბილისის მხატვრული თვითმოქმედების კოლექტივების კონცერტი.

დღესასწაულს დაესწრნენ საქართველოს კომპარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის პირველი მდივანი გ. გაბუნია და საქალაქო კომიტეტის მეორე მდივანი ნ. გურგენიძე.

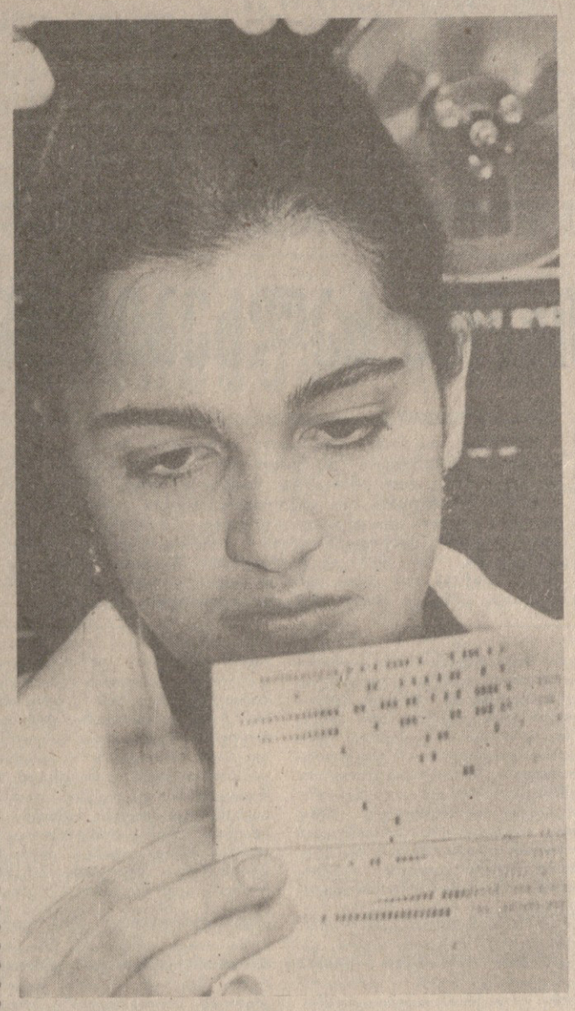

რესპუბლიკის ერთ-ერთი უდიდესი უმაღლესი სასწავლებლის — საქართველოს ვ. ი. ლენინის სახელობის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის მშაზველობისა, გეომეტრიისა და საინჟინრო გრაფიკის კათედრასთან შეიქმნა უახლესი გამომთვლელი მანქანებით აღჭურვილი სამანქანო გრაფიკის ლაბორატორია.

ახალი ლაბორატორიის შექმნა საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტისა და მოსკოვის სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანების „ალგორითმის“ სამეცნიერო-სასწავლო ცენტრის თბილისის ფილიალის შემოქმედებითი თანამეგობრობის შედეგია.

ახლა ავტომატიკისა და გამომთვლელი ტექნიკის ფაკულტეტის სტუდენტებს შესაძლებლობა მიეცათ უფრო სწრაფად აითვისონ მშაზველობითი გეომეტრია, სხვა საგნები, „აღმოფხვრან ხელის შრომა ხაზვისა და დაპროექტების დროს.

სურათებზე: პირველკურსელი კომკავშირელი ნატალია გვახარია ავტომატიზებული კომპლექსის სამანქანო დარბაზში; პირველი კურსის სტუდენტები ხითუნა პაპიჩიშვილი და იური სულაკაძე პრაქტიკულ მეცადინეობაზე ახალ ლაბორატორიაში.

ვ. მორგუნოვის ფოტო (საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

გემოვნებისა და ფანტაზიის კონკურსი

პირველი ხარისხის დიპლომით აღნიშნა ციურიმ ორიგინალური კომპოზიცია „ბაღი ქილაში“. ეს ცეროდენა ბაღი, რომელიც სამლიტრიან ქილაშია გაშენებული, თხუთმეტი ჯიშის მცენარისაგან შექმნა მხატვარმა დეკორატორმა ი. ხმალაძემ.

საქართველოს სს რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენაზე ყვავილების დღესასწაულის პოლო დღეს შეჯამეს კონკურსის შედეგები. წარმომადგენლობითმა ციურიმ სპეციალური დიპლომებით დაჯილდოვა გამარჯვებულნი. ქალაქის სხვადასხვა რაიონში გაშენებული ცხრა საკონკურსო სკვერიდან საუკეთესოდ ცნეს ოთხი რაიონის ლენინის, საქარხნო, კიროვის, 26 კომისრის სახელობის რაიონების სკვერები.

ყვავილების სახლში შექმნილი ლამაზი კუთხეები ბევრი აღმოჩნდა. აქ იშრომეს ქალაქის გამწვანების კანტორებმა, ბოტანიკურმა ბაღმა, თბილისის სანაზო სადგურმა, სატყეო მეურნეობის სამინისტრომ.

ციურიმ ჯეროვნად შეაფასა ყვავილების მოყვარულთა ნამუშევრებიც. ექიმ ლ. ჩხიკვიშვილის კომპოზიციები ფერად ბარათებს წაადგა. ისინი შესრულებულია ყვავილების გამხმარი ფოთლებისაგან. დღესასწაულის დღეებში ასეთი კომპოზიციები ამშვენებდა ყვავილების სახლს, ახარებდა გამოფენის ბევრი დამთვალიერებლის თვალსა და გულს. (საქინფორმი).

ბოსტნეულ — ჩრდილოელებს

ბოლო ინფორმაციები

საქართველოს პროფკავშირები: განვამგკიცოთ დისციპლინა და წესრიგი

ფუძემნან პირობები — ეკონომიკური და ორგანიზაციული, რომლებიც სტიმულს მისცემს ხარისხოვან და ნაყოფიერ შრომას, ინიციატივასა და გერგილიანობას, მტკიცე ბრძოლა გაშალონ სახელმწიფო, შრომისა და საწარმოო დისციპლინის ყოველი დარღვევის წინააღმდეგ — მოსთხოვა რესპუბლიკის ყველა პირველადს პროფკავშირულ ორგანიზაციას საქართველოს პროფსაბჭოს პლენუმმა. მან განიხილა მუშათა და მოსამსახურეთა შრომისა და ყოფაცხოვრების პირობების შემდგომ გაუმჯობესებაში, საწარმოებსა და ორგანიზაციებში დისციპლინისა და წესრიგის განმტკიცებაში მათი როლისა და პასუხისმგებლობის ამაღლების საკითხი სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1982 წლის ნოემბრის პლენუმის გადაწყვეტილებათა შესაბამისად.

მომხსენებელმა — საქართველოს პროფსაბჭოს თავმჯდომარემ თ. ი. მოსაშვილმა, სხვა ორატორებმა აღნიშნეს, რომ რესპუბლიკაში შექმნილია მაღალი ორგანიზებულობისა და დისციპლინისათვის ბრძოლის ზუსტი სისტემა. კეთილი ნიჭიერი რაციონალიზატორი ჰყავს ორჯონიკიძის სახელობის შახტის მოწინავე კოლექტივს. ბოლო ერთი წლის მანძილზე მეშახტეებმა 29 წინადადება შემოიტანეს. აქედან ჯერჯერობით 13 წინადადება დაინერგა, 10 წინადადება კი დანერგვის პროცესშია.

პირველი ამოსაღები სამთო ველის ქვანახშირის ფენის დამუშავებას ეხება რაციონალიზატორ ზ. რობაქიძის წინადადება, რომლის პრაქტიკაში დანერგვით შახტის კოლექტივმა 63125 მანეთი დაზოგა. წინადადების ავტორი 1221 მანეთით დააჯილდოვეს.

სამთო-მოსამზადებელ სამუშაოთა მექანიკოსის გ. აბაშიძის რაციონალიზატორული წინადადებით დაჩქარდა სანგრევი ბურღვის სამუშაოები, რითაც გაუმჯობესდა მეშახტის შრომის პირობები. მეშახტის მძიმე ფიზიკური შრომა შეამსუბუქა იმ რაციონალიზატორულმა წინადადებამ, რომლის ავტორია წყაღლიანის უბნის ზეინკალი ლ. ბოჟორიშვილი. ბევრი ტექნიკური სიახლე შემატეს საწარმოს ნიჭიერმა მეშახტე რაციონალიზატორებმა მ. გაბრიაძემ, ო. ტოფაძემ, ა. ვარდოსანიძემ და სხვებმა.

შახტში რაციონალიზატორთა რიცხვი იზრდება.

ძრძოდ, წარმატებით მოქმედებს სახალხო მეურნეობაში შრომის დისციპლინის განმტკიცების, კადრების დენადობისა და სამუშაო დროის დანაკარგების შემცირების რესპუბლიკური შტაბი, რომელიც თავის მუშაობას წარმართავს პარტიულ, პროფკავშირულ და სამეურნეო ორგანიზაციებთან მჭიდრო კონტაქტით. სულ სამი წელია, რაც შტაბი მუშაობს, მაგრამ მარტო რესპუბლიკის მრეწველობაში განხორციელებულ პრაქტიკულ ღონისძიებათა შედეგად, მაგალითად, ერთ მუშაზე სამუშაო დროის დანაკარგები შემცირდა 19 პროცენტით, მათ შორის შრომის დისციპლინის დარღვევით გამოწვეული დანაკარგები — 40 პროცენტით. საშუალო საკავშირო მაჩვენებელს მიუახლოვდა მუშათა კადრების დენადობა, უფრო სტაბილური გახდა შრომითი კოლექტივები.

ამასთან პლენუმმა აღნიშნა, რომ წარმოების ორგანიზაციის გაუმჯობესების, სახელმწიფო და შრომის დისციპლინის განმტკიცების და, მაშასადამე, რესპუბლიკის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების ყველა პრობლემა ერთნაირი წარმატებით რომ წყდება. მიმდინარე წლის პირველ კვარტალში 945-დან 32 საწარმომ დააკლო სახელმწიფოს შვიდი მილიონი მანეთის სამრეწველო ნაწარმი. რესპუბლიკის თითქმის ყოველი მეოთხე საწარმო ვერ ასრულებს პროდუქციის რეალიზაციის გეგმებს მიწოდების ვალდებულებათა შესრულების გათვალისწინებით. ორასზე მეტმა საწარმომ შარშანდელ შესაბამის პერიოდთან შედარებით შეამცირა შრომის ნაყოფიერების დონე.

ორატორები, რომლებიც ავლენდნენ ასეთი მდგომარეობის მიზეზებს, კერძოდ, მიუთითებდნენ, რომ საგეგმო, საშემსრულებლო, სახელშეკრულებო, მომარაგებით დისციპლინა აშკარად ჩამოუვარდება შრომის დისციპლინის განმტკიცების ტემპს.

დაგვიანებისა და გაცდენისათვის მშრომელებს აკისრიათ მატერიალური და დისციპლინური პასუხისმგებლობა, და ეს კანონზომიერია, ხაზგასმით აღინიშნა პლენუმზე. მაგრამ განა ნორმალურია, როცა სამუშაო დროის მაქსიმალური გამოყენებისათვის საჭირო პირობებით არ არიან უზრუნველყოფილი მშრომელები და ამაში ბრალეულ ადამიანებს არავითარი მატერიალური და მორალური პასუხისმგებლობა არ ეკისრებათ?! ამასთან პლენუმზე მთელი პრინციპულობით დაისვა საკითხი, რომ იმ მუშაკთა მიმართ, რომლებიც არ უზრუნველყოფენ წარმოების მაღალ ორგანიზაციასა და კულტურას, უნდა განხორციელდეს ისეთივე მკაცრი ღონისძიებანი, როგორც სამუშაოზე დაგვიანებისათვის, გაცდენისა და სხვა დარღვევებისათვის. იმ მუშაკის საკითხი, რომელიც პასუხს აგებს წარმოების რიტმის ჩაფუშვებისათვის, უნდა გახდეს ამხანაგური სასამართლოს, მუშათა კრების, მუდმივმოქმედი საწარმოო თათბირის მსჯელობის საგანი.

პლენუმზე დაასახელეს საქართველოს სსრ მსუბუქი მრეწველობის სამინისტრო, რომლის საწარმოებშიც ამ თვალსაზრისით უაღრესად სავალალო მდგომარეობა შეიქმნა. მათზე მოდის მთლიანად რესპუბლიკის მრეწველობაში სამუშაო დროის დანაკარგების 33 პროცენტი. ანალოგიური მდგომარეობაა ხე-ტყისა და ხის დამზადებისა და ბრეზენტის, ზეწრების, ფარდაგების, ხორცისა და რძის მრეწველობის, მშენებლობის, დამზადებისა და სხვა სამინისტროების ბევრ საწარმოში. საკმარისი არ არის ორგანიზებულობისა და დისციპლინის დონე რესპუბლიკის სასოფლო-სამეურნეო წარმოებაში. პლენუმის მონაწილეებმა კრიტიკულად გააანალიზეს პროფკავშირების მუშაობა და მოწოდებით შეეხვდნენ ცრობას, რომ საქართველოს პროფსაბჭოს საწარმოო მუშაობისა და ხელფასის განყოფილებასთან შეიქმნა სოფლის მეურნეობის სპეციალური ქვეგანყოფილება, რომელმაც ხელი უნდა შეუწყოს პროფკავშირული ორგანიზაციების მოქმედების გააქტიურებას კოლმეურნეობებში, საბჭოთა მეურნეობებში, აგროსამრეწველო კომპლექსის სხვა საწარმოებსა და ორგანიზაციებში დისციპლინის განსამტკიცებლად.

პლენუმმა მიიღო დადგენილება, რომელშიც რესპუბლიკის პროფკავშირულ ორგანიზაციებს უმნიშვნელოვანეს ამოცანად დაუსახა საგრძნობლად გაუმჯობესონ მთელი ორგანიზატორული და აღმზრდელობითი მუშაობა, რომლის მიზანია შრომის დისციპლინის განმტკიცება, წარმოებაში სამუშაო დროის დანაკარგების აღმოფხვრა, შრომითი რესურსების რაციონალური გამოყენება, სტაბილური შრომითი კოლექტივების ჩამოყალიბება.

პლენუმზე გამოვიდა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მეორე მდივანი გ. ვ. კოლბინი. (საქინფორმი).

სადღესასწაულო დათვალიერების პირველი აკორდი

რუსი და ქართველი ხალხების მეგობრობის პირველი მანიფესტის 200 წლისთავისადმი მიძღვნილი საქართველოს სახელმწიფო საქალაქო და რაიონული თეატრების რესპუბლიკური ფესტივალის პირველი აკორდი გახდა ა. არბუზოვის პიესის მიხედვით კოტე მარჯანიშვილის სახელობის პრემიის ლაურეატის იური კაკულიას მიერ დადგმული სპექტაკლი „ძველმოდური კომედია“, რომელიც ფარმოადგინა ქუთაისის ლადო მესხიშვილის სახელობის დრამატული თეატრის დასმა.

ფესტივალის გახსნის წინ მის მონაწილეებს, ყველა მაყურებელს, რომელთა წინაშე ამ დღეებში გადაიმლება რესპუბლიკის თეატრალური ცხოვრების ფართო პანორამა, გულთბილად მიესალმა საქართველოს კულტურის მინისტრის პირველი მოადგილე ი. გამრეკელი.

მაყურებელმა ჯეროვნად შეაფასა საქართველოს სსრ დამსახურებული არტისტის ერემო სვანაძისა და ევა ხუტუნაშვილის ბრწყინვალე დუეტი, რომლებმაც არბუზოვის გმირების საინტერესო სახეები შექმნეს.

თბილისელები ნახავენ 14 სხვა დასის ნამუშევრებსაც.

(საქინფორმი).

სკკპ ცენტრალური კომიტეტისაგან, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსაგან

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭო ღრმა მწუხარებით იუწყებიან, რომ 1983 წლის 29 მაისს 84 წლისა მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს თვალსაჩინო მოღვაწე, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, სკკპ ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული პარტიული კონტროლის კომიტეტის თავმჯდომარე, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი, ორგზის სოციალისტური შრომის გმირი არვიდ იანის ძე პელშე.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტი

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭო

სკკპ ცენტრალურ კომიტეტსა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოში

სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ დაადგინეს:

1. სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრის, სკკპ ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული პარტიული კონტროლის კომიტეტის თავმჯდომარის არვიდ იანის ძე პელშეს დაკრძალვის ორგანიზაციისათვის შეიქმნას მთავრობის კომისია შემდეგი შემადგენლობით: ამხანაგები ვ. ვ. გრიშინი — თავმჯდომარე, მ. ს. გორბაჩოვი, ბ. ნ. ჭონომარიოვი, ფ. ვ. კაბანოვი, ა. ე. ვოსკი, ი. ს. გუსტოვი.

2. ა. ი. პელშე დაიკრძალოს წითელ მოედანზე, კრემლის გალავანთან.

ალოობა მარცვლოვანი თავთავიანი კულტურების მკის დრო. მოსავლის აღებისათვის კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების მზადების მიმდინარეობა, ამ დიდმნიშვნელოვან საოფლო-სამეურნეო სამუშაოსთან დაკავშირებული სხვა საკითხები განიხილეს აგროსამრეწველო კომპლექსის მართვის საქართველოს რესპუბლიკური საუწყებათაშორისო საკოორდინაციო საბჭოს სხდომის მონაწილეებმა, რომელიც საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოში გაიმართა. სხდომას თავმჯდომარეობდა ამ საბჭოს ხელმძღვანელი, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ო. ვარძელაშვილი.

რესპუბლიკის სამინისტროებისა და უწყებების ხელმძღვანელებმა, აგროსამრეწველო კომპლექსის წევრებმა, აგრეთვე სამეურნეო ორგანოების წარმომადგენლებმა და სპეციალისტებმა აღნიშნეს, რომ წინასწარ განხორციელდა მოსავლის ასაღები ტექნიკის მომზადების ღონისძიებანი, ბევრ მეურნეობაში კომბაინების ტექნიკური დამაკმაყოფილებლად შემოწმებულია, ასაღებელ ქვეყანაზე, ადგილების, ყვავილის, სამტრედიის, საჩხერის, აბაშის, ზესტაფონის რაიონებში მათი მზადყოფნა ჯერ კიდევ აპრილში 90-100 პროცენტს შეადგენდა. ტექნიკის მომზადებას ორგანიზებულობა აკლდა ხაშურის, გორის, კასპის, თელავის, წალკის, ხობისა და სხვა რაიონებში, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქში.

გადაწყდა, რესპუბლიკის სასოფლო-სამეურნეო წარმოების სახელმწიფო კომიტეტში შეიქმნას თვითვიანი კულტურების შემკიდროებულ ვადებში და უდანაკარგოდ აღების ოპერატიული ხელმძღვანელობის შტაბი, განახორციელონ ჩაწოლილი პურის მკის ღონისძიებანი, უზრუნველყონ ასაღები ტექნიკის ორ ცვლად მუშაობა, განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო სათადარიგო ნაწილებით სარემონტო სამსახურის რიტმულ უზრუნველყოფას, სოფლის მეურნეობის პროდუქციის გადაზიდვისათვის საჭირო რაოდენობის სატვირთო ავტომობილების მომზადებას.

საჭიროა სერიოზული ყურადღება მოგაპყროთ პურეულის აღების გრაფიკის მკაცრ დაცვას, მეურნეობების მიერ თესლეულის დამზადებას საკუთარი საქონოებისათვის და სახელმწიფო რესურსებისათვის.

ძალზე მნიშვნელოვანია, ითქვა სხდომაზე, • უახლოეს დღეებში დავიწყოთ საადრეო კარტოფილის ამოღება და ტრანსპორტირება. ეს უწინარეს ყოვლისა ეხება საზოგადოებრივ ფონდში კარტოფილის გაგზავნას, მაღაზიებში პროდუქციის მიტანის გრაფიკის ზუსტ დაცვას.

უნდა გამართულად ავაწყოთ მეურნეობებისა და სატრანსპორტო ორგანიზაციების მუშაობა, გავაძლიეროთ საკონტროლო ორგანოების საქმიანობა, კერძოდ, დავალება მიეცათ ნავთობპროდუქტების სახელმწიფო კომიტეტს, სახმომარაგებას, ციკვშირის მოაწესრიგონ ნავთობპროდუქტებით, სხვა მატერიალურ-ტექნიკური რესურსებით კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების მომარაგება, უკეთ მოაწყონ მინდვრად მექანიზატორების მომსახურება.

რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინისტროს წინაშე დაისახა ამოცანა უზრუნველყოს მოსავლის დაცვა-შენახვა, ხოლო საავტომობილო ტრანსპორტის სამინისტროს და ციკვკავკასიის რკინიგზის სამმართველოს — გამართულად იმუშაონ პროდუქციის გადაზიდვისათის. ალოობასთან უშუალოდ დაკავშირებული ყველა რგოლის ზუსტ, შეთანხმებულ მუშაობაზეა დამოკიდებული მოსავლის ბედი. (საქინფორმი).

31 მაისი

ულტიმატუმი

ფაქტები
მოვლენები

საკლასო
იუწყება

ამას მოითხოვს ხალხების ინტერესები

ჩვენ მთლიანად ვეთანხმებით საბჭოთა მთავრობის განცხადებაში ჩამოყალიბებულ შეფასებებსა და წინადადებებს, თქვა უნგრეთის სოციალისტური მუშათა პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრმა, უნგრეთის სახალხო რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარემ **დ. ლაზარმ.** ეს განცხადება კიდევ ერთხელ ადასტურებს სსრ კავშირის მისწრაფებას მშვიდობისადმი, მის სურვილს აწარმოოს მოლაპარაკება, იგრეთვე იმას, რომ გამალებული შეიარაღების ფანატიკოსები ცდებიან, თუ ფიქრობენ, რომ შეუძლიათ მიაღწიონ თავიანთ მიზნებს. მათი მიზეზით მსოფლიოში პოლიტიკური და ეკონომიკური ვითარება გაუარესდა, კიდევ უფრო მეტად გამწვავდა დაძაბულობა გაძლიერდა იმპერიალიზმის, უწინარეს ყოვლისა ამერიკის შეერთებული შტატების აგრესიული წრეების აშკარა მისწრაფება მიაღწიონ სამხედრო უპირატესობას ვარშავის ხელშეკრულების ქვეყნებთან შედარებით. მაგრამ საბჭოთა კავშირს, სოციალისტურ ქვეყნებსა და პლანეტის პროგრესულ ძალებს აქვთ საკმარისი საშუალებანი, რათა დაიცვან მშვიდობა, იხსნან კაცობრიობა ბირთვული კატასტროფისაგან.

„დასავლეთ ევროპაში ახალი ამერიკული რაკეტების განლაგების გეგმები სერიოზულ საფრთხეს უქმნის სოციალისტური თანამეგობრობის ქვეყნებს — წერს ჩეხოსლოვაკიის **„რუდე-პრავო“**. — ამიტომ საბჭოთა მთავრობის განცხადებაში სრულიად საფუძვლიანადაა ნათქვამი, რომ ამგვარ სიტუაციაში სსრ კავშირი იძულებულია განახორციელოს თავდაცვისუნარიანობის განმტკიცების საპასუხო ღონისძიებანი“. გაზეთი აღნიშნავს, რომ საბჭოთა კავშირი მრავალი წლის მანძილზე პატიოსნად და გულწრფელად ეწეოდა ამერიკის შეერთებულ შტატებთან მოლაპარაკებას ბირთვული შეიარაღების შეზღუდვისა და შემცირების შესახებ, აყენებდა მოქმედების საშუალო რადიუსის ბირთვული იარაღის შეზღუდვის ან სრული გაუქმების კონსტრუქციულ ინიციატივებს. სსრ კავშირმა ცალმხრივად იკისრა ვალდებულება პირველმა არ იხმაროს ბირთვული იარაღი, გამოაცხადა საშუალო სიშორის საშუალებათა შემდგომი განლაგების ცალმხრივი მორატორიუმი. სსრ კავშირი არ ისწრაფვის იქონიოს თუნდაც ერთი საავიაციო ბირთვული მუხტით, თუნდაც ერთი საშუალო სიშორის თვითმფრინავით მეტი, ვიდრე ნატოს ქვეყნებს აქვთ. მაგრამ ამერიკის შეერთებული შტატებისა და ნატოს პასუხი მოსკოვის მშვიდობისმოყვარულ ღონისძიებებზე არაგულწრფელი და უპატიოსნო იყო. თეთრ სახლს უბრალოდ არ სურს გამოხახოს რაიმე ურთიერთმისაღები გადაწყვეტა, რომელსაც საფუძვლად დაედება თანასწორობისა და თანაბარი უშიშროების პრინციპი. ამ ვითარებაში ვარშავის ხელშეკრულების მონაწილეთა ხელმწიფეებს არა აქვთ სხვა არჩევანი, გარდა იმისა, რომ განახორციელონ თავდაცვისუნარიანობის განმტკიცების შესაბამისი ღონისძიებანი.

ჩინეთის გაზეთმა **„ჟენმინ უიბაომ“** გამოაქვეყნა მოსკოვიდან სინხუას კორესპონდენტის მიერ გადაცემული ცნობა, რომელშიც კერძოდ ნათქვამია: „28 მაისს გამოქვეყნეს საბჭოთა მთავრობის განცხადებაში აღნიშნულია, რომ სსრ კავშირი განახორციელებს ევროპაში საშუალო სიშორის ბირთვული იარაღისა და სტრატეგიული ბირთვული შეიარაღების შეზღუდვისა და შემცირების შესახებ, აყენებდა მოქმედების საშუალო რადიუსის ბირთვული იარაღის შეზღუდვის ან სრული გაუქმების კონსტრუქციული შეხედულებანი. ეს ინიციატივა ასახავს ბოლო ოცი წლის მანძილზე ბირთვული იარაღის შეზღუდვის ან სრული გაუქმების კონსტრუქციულ ინიციატივებს

ეცნობიან საქართველოს ძეგლებს

სიმპოზიუმის სექციებზე გრძელდება მოხსენებათა განხილვა. 2 ივნისს გაიმართება საბოლოო სხდომა.

28 მაისს სიმპოზიუმის მონაწილეებმა დაათვალიერეს ბოლნისის სიონი და ფიტარეთი, ხოლო 29 მაისს ისინი გაუმგზავრნენ საქართველოს რაიონებში, სადაც სამი დღის მანძილზე გაეცნობიან სამთავისის, ატენის, ყინწვისის, წრომის, საფარის, ხერთვისის, ვარძიის, ტიმოთესუბნისა და უფლისციხის ძეგლებს.

ჩვენი მუშაობა წარმატებით მიმდინარეობს, — უთხრა საქინფორმის კორესპონდენტს ვენეციის ხელოვნების უნივერსიტეტის პროფესორმა ჯოვანი კურატოლამ. — ამას განაპირობებს, უწინარეს ყოვლისა, ახლანდელი შეხვედრის ჩანებული ორგანიზაცია. თეორიული ცოდნის შეხამება ძეგლებზე პრაქტიკულ მუშაობასთან — ეს არის ყველაზე საუკეთესო რამ, რაზეც შეიძლება იოცნებოს ყოველმა მეცნიერმა.

ჩვენი დელეგაციის ბევრი საეციალისტი სწავლობს საქართველოს ძეგლებს, რომლებიც საუკუნეების მანძილზე საქართველოს ფარგლებს გარეთაა. მათი დიდი ნაწილი, სამწუხაროდ, დანგრეულია.

ხელმძღვანელის დიდი პასუხისმგებლობა

ზემო ხანდაკის კუბიშევის სახელობის კოლმეურნეობა ერთ-ერთი მოწინავეა კასპის რაიონში. ამაზე ისიც მეტყველებს, რომ მან გაიმარჯვა შორაპნ სსრ კავშირის შექმნის 60 წლისთავთან დაკავშირებით რაიონის საზოგადოებრივ შეურნეობებს შორის გაშლილ სოციალისტურ შეჯიბრებაში და პარტიის კასპის რაიკომისა და რაისაბჭოს აღმასკომის გარდამავალი წითელი დროშა და ფულადი პრემია მოიპოვა.

ამას წინათ მეტად საინტერესოდ ბჭობდნენ კოლმეურნეები, სოფლის ინტელიგენცია კრებაზე, რომელზეც განხილეს სსრ კავშირის კანონის პროექტი შრომითი კოლექტივებისა და საწარმოების, დაწესებულებების, ორგანიზაციების მართვაში მათი როლის ამაღლების შესახებ. საუბარი მაღალ დონეზე, პრინციპულად მიმდინარეობდა, რასაც ტონს აძლევდა კოლმეურნეობის თავმჯდომარის უ. ქვრივიშვილის გამოსვლა. მან კრების მონაწილეებს გააცნო ახალი კანონპროექტი.

— შრომითი კოლექტივების როლის ამაღლება და უფლებამოსილების გაძლიერება ხელს შეუწყობს ორგანიზაციის, საწარმოდაწესებულების საქმიანობისადმი — ხელმძღვანელობის უფრო სწორად წარმართვას, ჩვენ წინაშე დასახული ამოცანების დროულ განხორციელებას, — თქვა თავმჯდომარემ, — დასამალი არ არის, რომ ჩვენთან შრომის დისციპლინა ჯერ კიდევ სუსტია. კანონპროექტი მოითხოვს, რომ აქტიურად განვიხილოთ შრომის დისციპლინის დაცვის მდგომარეობა ადგილებზე, განვახორციელ ო თ კონკრეტული ღონისძიებანი მისი განმტკიცებისათვის, რასაც სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1982 წლის ნოემბრის პლენუმის გადაწყვეტილებათა მიხედვით განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება. შრომითი კოლექტივი, ერთი მიზნით, ერთი სურვილით შეკავშირებული, უდიდესი ძალაა წარმოების დემოკრატიული პრინციპებით მართვისათვის.

სიტყვა წარმოთქვა მეხუთე საწარმოო ბრიგადის ხელმძღვანელმა, ლენინის ორდენოსანმა თ. დავლაშელიძემ.

— ყველა ერთნაირი მონდომებით რომ ვმუშაობდეთ, საქმეც უკეთ წარიმართება, მაგრამ გვყავს უდისციპლინოები, საკოლმეურნეო სასარგებლო შრომის თავისამრიგებლები, რომლებიც საზოგადოებრივ წესრიგსაც არღვევენ, კოლექტივი ყოველივე ამას ხედავს, მაგრამ მოუწოდებს კია მათ წესრიგისათვის, აზდენს მათზე ზემოქმედებას?

ხმები დარბაზიდან:

— შენ თვითონ რას ღონობ მათ წინააღმდეგ?

— საერთო ბიოკოტი უნდა გამოვუცხადოთ მათ, საკარმიდამო ნაკვეთიც შევუმცროთ!

— ჩვენი ბრიგადა დღემდე ზემოქმედებას ვერ ახდენს ასეთ ადამიანებზე, — თქვა ბრიგადის ხელმძღვანელმა დავლაშელიძემ,— ვერც კოლმეურნეობის გამგეობამ იოხნა რაიმე, სწორედ აქ არის საჭირო შრომითი კოლექტივების ერთიანი აზრი, უკომპრომისო, შეურიგებელი ბრძოლა, თვით სოფლიდან მოკვეთაც კი. აი, კანონის მეცხრე მუხლში მე ჩავწერდი, რომ შრომითი კოლექტივი მთელ პასუხისმგებლობას კისრულობს თითოეული ადამიანის ქცევისათვის როგორც წარმოებაში, ასევე ყოფა-ცხოვრებაში. მე ღრმად ვარ დარწმუნებული, რომ უსაქმურები, საზოგადოებრივი წესრიგის დამრღვევები ჩვენთან დღემდე იმიტომაც ბოგინობენ, რომ ერთიანი საზოგადოებრივი აზრი არ არის მიმართული მათ წინააღმდეგ. ყველა ერთისათვის, ერთი ყველასათვის, — ამ დევიზით დღემდე არ ვმუშაობთ, არ ვქმნით საერთო ატმოსფეროს, რომ ისინი კი გვეიდში ამოვიყენოთ და დავასაქმოთ მეურნეობაში, ანდა არ გავაჭაჭანოთ ჩვენს რიგებში.

თ. დავლაშელიძის ეს აზრი თავის გამოსვლაში მოიშველია მეოთხე საწარმოო ბრიგადის ხელმძღვანელმა ა. ქამხაძემ. მან თქვა: კოლექტივი შეძლებს დიდი ზემოქმედება მოახდინოს უსაქმურებზე, საზოგადოებრივი წესრიგის დამრღვევებზე, მაგრამ დღემდე ეს არ გაკეთებულა. ამიტომაც სოფელში მოხდა უმძიმესი დანაშაული — მკვლელობა. შრომითს კოლექტივს დამნაშავეებზე დროულად რომ მოეხდინა ზეგავლენა, მაშინ მკვლელობაც არ მოხდებოდა, ახალი კანონპროექტი მოითხოვს, რომ გაძლიერდეს კოლექტივების როლი არა მარტო სამეურნეო, კულტურულ და სხვა საქმიანობაში, არამედ მუქთახორებისა და საზოგადოებრივი დისციპლინის დამრღვევთა წინააღმდეგ ბრძოლაშიც.

სიტყვას იღებს პარტორგანიზაციის მდივანი, კოლმეურნეობის თავმჯდომარის მოადგილე კოპერირების დარგში ა. პაპიაშვილი:

— ჩვენ წინაშე დიდი ამოცანაა დასახული. ეს სასურსათო პროგრამის უთუო განხორციელებაა. ქვეყნის სურსათით უზრუნველყოფაში წვლილის შეტანა თითოეული ჩვენგანის გადაუდებელი საზრუნავია. მაგრამ ამ მხრივ ყველაფერი რიგზე ვერ არის. საქმე ის გახლავთ, რომ ყველა ერთსულოვნად, მონდომებით არ იბრძვის დასახული მიზნების მიღწევისათვის. აბა, რას მივაწეროთ ის ფაქტი, რომ სოფელში მცხოვრები ქალაქის მაღაზიებში დადის მწვანილის, კიტრის, პამიდორის, სხვა ბოსტნეულისა და რძის პროდუქტების შესაძენად, მაშინ როცა საკარმიდამო ნაკვეთებზე ან უფრო „მომგებიანი“ კულტურები ხქვთ გაშენებული, ანდა, სათანადოდ არ ამუშავებენ და ცდილობენ იოლი გზით გავიდნენ ფონს. ამიტომ ჩემი წინადადება იქნება კანონპროექტში ჩამოყალიბდეს მუხლი, სადაც გამოკვეთილად ჩაიწერება — „შრომითი კოლექტივის როლი გამოჩნდეს საკარმიდამო ნაკვეთებზე პროდუქტების წარმოების შეწონასწორებულ დაგეგმვაში“.

პარტორგანიზაციის მდივანმა ა. პაპიაშვილმა სხვა მეტად პრინციპული საკითხებიც დააყენა. მოვიყვანთ მხოლოდ ერთ მათგანს:

— ჩვენი სოფლის მკვიდრთა გარკვეული ნაწილი სხვაგან, რაიონის გარეთაც კი მუშაობს, — თქვა მან, — სოფლის მთელი სიკეთით კი სარგებლობს და ეს ხმ დროს, როცა კოლმეურნეობას აკლია მუშახელი, ბევრი მიწერ-მოწერა გვაქვს ორგანიზაციებთან მათი უკან დაბრუნების თაობაზე, მაგრამ ამაოდ. კარგი იქნება, თუ კანონპროექტის შესაბამის მუხლს დაემატება ასეთი აბზაცი: — „კოლმეურნეობის (ან მეურნეობის) შრომითი კოლექტივის რეკომენდაცია-დახასიათების გარეშე აეკრძალოს წარმოება-დაწესებულებებს მუშა-მოსამსახურეთა მიღება თუნდაც კოლმეურნეობის გამგეობის ნებართვით“.

კოლმეურნეობის მთავარი აგრონომი ჯ. გოგიაშვილი ეთანხმება პარტორგანიზაციის მდივნის ამ წინადადებებს, მაგრამ მისი აზრით, საჭიროა უფრო მკაცრად გამოიკვეთოს ეს პროექტში: იმას, ვინც სასურსათო პროგრამის განხორციელებაში არ მონაწილეობს, ჯერ გაფრთხილება მიეცეს, ხოლო შემდეგ ჩამოერთვას სოფლად ცხოვრების უფლება.

ამრიგად, გაიზარდოს შრომითი კოლექტივის როლი სასურსათო პროგრამის განხორციელების საქმეში. იგი ეროვნულ საკარმიდამო ნაკვეთის მაქსიმალურ უკუგებაში. განისაზღვროს, თუ რა პროდუქცია იქნეს წარმოებული. სოფლის მეორე მშობლიური ენა, დედის ენა, რომლის სიწმინდისათვის ბრძოლაში მას არაერთი და ორი ღამე თეთრად უთენებია. გ. შარვაშიძე მთელი თავისი ხანგრძლივი ცხოვრების მანძილზე იყო როგორც საკუთრივ აფხაზეთის, ისე მთელი საქართველოს ინტერესების დამცველი.

გ. შარვაშიძეს დიდი სულიერი ნათესაობა აკავშირებდა საქართველოს სახელოვან შვილებთან, პირველ რიგში ილია ჭავჭავაძესთან და აკაკი წერეთელთან. ო. ჭურღულიას აზრით, ეს დამკიდებულება საათავეს ამ მოძმე ხალხების ისტორიულად ნაწრთობი მეგობრული ურთიერთობიდან იღებდა და შედეგობებული იყო მოწინავე ადამიანების საერთო მსოფლმხედველობითა და საზოგადოებრივი იდეალებით.

განსაკუთრებით განმტკიცდა და გაძლიერდა ქართველი და აფხაზი ხალხების თანამეგობრობა და თანამშრომლობა ჩვენს დროში. საბჭოთა სინამდვილემ უმაღლეს საფეხურზე აიყვანა ამ ხალხების ერთიანობა და ძმობა. ქართულ-აფხაზურმა კულტურულ-ლიტერატურულმა ურთიერთობამ მანამდე არნახულ აღმავლობასა და წინსვლას მიაღწია საბჭოთა ხელისუფლების პირობებში. ფართო გასაქანი მიეცა საერთოდ საბჭოთა ხალხების და კერძოდ ქართველი და აფხაზი ხალხების ეკონომიკურ და სოციალურ განვითარებას და მისგან გამომდინარე სულიერი ცხოვრების აყვავებასა და კულტურათა დაახლოებას. სწორედ ამ საკითხების შესწავლას ეძღვნებ ო. ჭურღულიას ნაშრომის მეორე თავი.

შეუძლებელია აუღელვებლად წაიკითხოს კაცმა მონოგრაფიის ის ადგილები, სადაც მოთხრობილია აფხაზი ხალხის ცნობილი განმანათლებლის დიმიტრი გულიას და დიდი ქართველი ისტორიკოსის ივანე ჯავახიშვილის მეგობრობა-თანამშრომლობის ამბავი. დიდ ქართველ მეცნიერ-ისტორიკოსს ყოველთვის კარგად ესმოდა აფხაზი და ქართველი ხალხების ტრადიციული მეგობრობის განმტკიცების მნიშვნელობა. ასეთი ურთიერთობის ერთ-ერთი ნათელი გამოვლინება იყო აკადემიკოს ივანე ჯავახიშვილის მიერ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში დიმიტრი გულიას მოწვევა სამუშაოდ. როგორც ცნობილია, 1924-1925 სასწავლო წელს დ. გულია თბილისის უნივერსიტეტში კითხულობდა აფხაზური ენის კურსს. აქ იგი უფრო მჯიდროდ დაუახლოვდა ივანე ჯავახიშვილს და მასთან მეგობრული ურთიერთობა დაამყარა. ივანე ჯავახიშვილმა გამორჩეული მზრუნველობა და დახმარება გაუწია დ. გულიას სამეცნიერო და შემოქმედებითს სარბიელზე. სწორედ ამ წლებში დ. გულიამ დაასრულა თავისი „აფხაზეთის ისტორია“, რომელიც გამოიცა თბილისში 1925 წელს. ამ ნაშრომში დ. გულია მიუთითებს, რომ სარგებლობს ივანე ჯავახიშვილის ისეთი ფუნდამენტური გამოკვლევით, როგორიც არის „ქართველი ერის ისტორია“. ივანე ჯავახიშვილისა და დ. გულიას მეგობრული და საქმიანი ურთიერთობა მთელი მათი ცხოვრების მანძილზე გრძელდებოდა.

დ. გულია მაღალ შეფასებას აძლევდა აგრეთვე აკადემიკოს ს. ჯანაშიას დამსახურებას ქართველი და აფხაზი ხალხების ისტორიის შესწავლის, მათი ძმობა-მეგობრობის განმტკიცების საქმეში. თბილისის უნივერსიტეტში მუშაობის დროს დ. გულია უფრო ახლოს გაეცნო ქართულ ლიტერატურას, წყაროებს საქართველოსა და აფხაზეთის ისტორიის შესახებ, ღრმად დაეუფლა ქართულ ენას, ყოველმხრივ ამდიდრებდა თავის ცოდნას, დაუახლოვდა გამოჩენილ ქართველ მეცნიერებს, მოწინავე ინტელიგენციას, მწერლებს.

საბჭოთა პერიოდში უფრო მყარი, საფუძვლიანი, შინაარსიანი გახდა ქართველი და აფხაზი ხალხების მეგობრული და ლიტერატურული ურთიერთობა. ო. ჭურღულიას მონოგრაფიის II თავის მნიშვნელოვანი ნაწილი სწორედ ამ საკითხის გაშუქებისადმია მიძღვნილი. ქართველმა და აფხაზმა საბჭოთა მწერლებმა კ. გამსახურდიამ, ლეო ქიაჩელმა, გ. ტაბიძემ, გ. ლეონიძემ, ი. გრიშაშვილმა, ს. ჩიქოვანმა, ირ. აბაშიძემ, გრ. აბაშიძემ, რ. მარგიანმა, ნ. დუმბაძემ, ჯ. ჩარკვიანმა, დ. გულიამ, ს. ჭანბამ, ი. პაპასკირმა, მ. ლაკობამ, ბ. შინკუბამ, ი. თარბამ, მ. ლასურიამ და სხვებმა შესანიშნავი ნაწერამოებები უძღვნეს საქართველოს და აფხაზეთს, ქართველებსა და აფხაზებს, მათ სულიერ სილამაზეს, ქართველთა და აფხაზთა უმწიკლო მეგობრობას.

ო. ჭურღულია თავის წიგნში საუბრობს სამართლიანად მიუთითებს, რომ ქართველი და აფხაზი საბჭოთა მწერლების კულტურულ-ლიტერატურული ურთიერთობა საბჭოთა კავშირის ხალხთა ლენინური მეგობრობის, თანამშრომლობის, თანადგომის, ეროვნული სულიერი საგანძურის ურთიერთგამდიდრების ნათელი დადასტურებაა.

საბჭოთა წყობილების პირობებში ქართველმა და აფხაზმა ხალხებმა კიდევ უფრო ძლიერად შეიკრნენ ერთმანეთისადმი ძმური დახმარების მტკიცე გრძნობა, ერთიანობის, მჯიდრო კავშირის, მეგობრობისა და ურთიერთპატივისცემის აუცილებლობა. ასე გრძელდება ჭირსა და ლხინში თანადგომის მრავალსაუკუნოვანი ისტორია, ასე იწერება ორი ხალხის ძმობისა და მეგობრობის მატიანის ახალი ფურცლები.

თენგიზ პაპუაშვილი,
ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი.

ესტაფეტა საიმედო ხელშია

ახლო აღმოსავლეთისა და ევროპის ხალხების ხელოვნების, კერძოდ, ქართული ხელოვნების გენეზისისა და განვითარების გზების შედარებითი ანალიზის პრობლემებზე მომუშავე ხელოვნებათმცოდნე მეცნიერთა ახლანდელი შეხვედრის დამახასიათებელი ნიშანია,— თქვა საერთაშორისო სიმპოზიუმების ერთ-ერთმა ინიციატორმა, საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსმა ვ. ბერიძემ, — მის მონაწილეთა შემადგენლობის მნიშვნელოვანი „გაახალგაზრდავება“. იმთა, ვინც უკვე მრავალი წელია სწავლობს ქართულ ხელოვნებას, შეემატნენ ახალგაზრდა მეცნიერები, რომლებიც ცხოველ ინტერესს იჩენენ საქართველოსადმი, მისი წარსულისა და აწმყოსადმი. — საკმარისია ითქვას, რომ, მაგალითად, 10-წევრიან საბერძნეთის დელეგაციაში უმრავლესობას შეადგენენ ახალგაზრდა მეცნიერები, რომლებმაც წარმოადგინეს მთელი რიგი საინტერესო მოხსენებანი, ახალი ასპექტით გააშუქეს მთელი რიგი სადავო პრობლემები.

დიდი ინტერესით მოისმინეს სიმპოზიუმის მონაწილეებმა მოხსენებები, რომლებიც სექციების სხდომებზე გაკეთეს 26 მაისს... დავასახელებ ზოგიერთ მათგანს: „სვეტისთავები ზოომორფული მოტივებით ცენტრალურ აზიასა და ამერკავკასიაში“ (ბორის სტავისკი, მოსკოვი), „სიმბოლო საქართველოსა და ცენტრალური ამერკავკასიის ძველი წელთაღრიცხვის III-I ათასწლეულების პლასტიკაში, როგორც მისი რეალისტური საფუძვლის გამოხატულება“ (ვირკო ბლეკი, ლენინგრადი), „ტოო-კლარჯეთის ქრისტიანული ძეგლების კატალოგი“ (გუნდოლფ ბრუხპაუზი, გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკა) და სხვა.

სექციების სხდომებს შორის შესვენების დროს ქართული ხელოვნებისადმი მიძღვნილი მე-4 საერთაშორისო სიმპოზიუმის მონაწილენი ათვალიერებენ თბილისის ღირსშესანიშნაობებს, ესწრებიან კონცერტებს, სადაც დიდი ინტერესით ეცნობიან ქართულ ხალხურ მელოდიებსა და ცეკვებს, თანამედროვე ქართული კულტურის მიღწევებს. (საქინფორმი).

ᲣᲠᲓᲕᲔᲕᲘ ᲛᲔᲒᲝᲑᲠᲝᲑᲘᲡ ᲤᲣᲠᲪᲚᲔᲑᲘ

ᲛᲝᲜᲝᲒᲠᲐᲤᲘᲐ ᲥᲐᲠᲗᲣᲚ-ᲐᲤᲮᲐᲖᲣᲠᲘ ᲚᲘᲢᲔᲠᲐᲢᲣᲠᲣᲚ-ᲙᲣᲚᲢᲣᲠᲣᲚᲘ ᲣᲠᲗᲘᲔᲠᲗᲝᲑᲘᲡ ᲡᲐᲙᲘᲗᲮᲔᲑᲖᲔ

ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲘ და აფხაზ ხალხებს მრავალსაუკუნოვანი ურთიერთობისა და თანამეგობრობის ისტორია აქვთ. მათი წარსულის ღრმა მეცნიერული შესწავლა გვიჩვენებს, რომ ეს თანამეგობრობა ამ ხალხების სასიცოცხლო ინტერესით იყო განპირობებული. ქართველი და აფხაზი ხალხები ეკონომიკური და პოლიტიკური ცხოვრების თანაბარ პირობებს მიჰყავდა მჭიდრო კავშირის აუცილებლობამდე. ისინი, ისტორიულად ერთ ბედქვეშ მყოფნი, არაერთხელ გამოსულან ერთიანი ძალით დამოუკიდებლობის დასაცავად.

საერთო ისტორიულმა ცხოვრებამ, მყარმა ეკონომიკურმა და პოლიტიკურმა ურთიერთობამ განაპირობა ქართველთა და აფხაზთა თვითმყოფადი კულტურის შინაარსი და თავისებურება. ამ მიმდე ხალხების კულტურულმა ურთიერთობამ თავი იჩინა ეთნიკურ, საყოფაცხოვრებო, პოლიტიკურ, მხატვრულ, რელიგიურ და სხვა სფეროებში. ეს ურთიერთობა, რა თქმა უნდა, არ ყოფილა ეფემერული. იგი იყო მტკიცე და უწყვეტი ამ ხალხების ისტორიის მთელ მანძილზე. როგორც აღიარებულია სპეციალურ სამეცნიერო ლიტერატურაში, აფხაზური კულტურა მუდამ ვითარდებოდა ქართულ კულტურასთან მჭიდრო კავშირში. ქართველთა და აფხაზთა ისტორიულ-კულტურული ურთიერთობის საკითხების შესწავლით სავსებით ბუნებრივი და გასაგებია. აღნიშნული პრობლემის შესწავლა ინტერესს იწვევს არა მხოლოდ წმინდა მეცნიერული თვალსაზრისით, არამედ უაღრესად დიდი მნიშვნელობა ენიჭება ქართველი და აფხაზი ხალხების დღევანდელობისათვის. ამიტომაც არის, რომ ამ საკითხზე დაწერილი ყოველი ახალი ნაშრომის გამოჩენა ფართო მკითხველი საზოგადოებრიობის შეუნელებელ ყურადღებას იპყრობს.

და აი, ჩვენს წინ არის სულ ახლახან გამოსული წიგნი — **ოთარ ჭურღულიას „ქართულ-აფხაზური ლიტერატურულ-კ ულ ტ ურ ულ ი ურთიერთობანი“.** მონოგრაფიაში ქართველი და აფხაზი ხალხების მრავალსაუკუნოვანი და მრავალმხრივი ისტორიული ურთიერთობის მხოლოდ ერთი ქრონოლოგიური მონაკვეთი — XIX-XX საუკუნეები — არის გაშუქებული. ო. ჭურღულიას ნაშრომი აღნიშნული პერიოდის ქართულ-აფხაზური ლიტერატურულ-კულტურულ ურთიერთობასთან დაკავშირებული საკითხების მონოგრაფიული შესწავლის ცდას წარმოადგენს. იგი სერიოზული გამოკვლევაა, რომელშიც ქართულ-აფხაზური ლიტერატურულ-კულტურული ურთიერთობის მრავალი ასპექტია გაშუქებული და მოცემულია მეცნიერულად დასაბუთებული და არგუმენტირებული შეფასება ამ ისტორიული პრობლემისა. ნაშრომი დამყარებულია ფართო წყაროთმცოდნეობით ბაზაზე. განსაკუთრებული ადგილი ავტორის წყაროთმცოდნეობით არსებულში უკავია მდიდარ სამეცნიერო და საარქივო მასალას. ასევე ფართოდ იყენებს ავტორი პერიოდული პრესის ცნობებს, მხატვრული ლიტერატურის ძეგლებს. დიდი ადგილი აქვს დათმობილი ნაშრომში ისტორიული ცნობების კრიტიკულ ანალიზს. ამის საჭიროებას თვით წყაროების თავისებურება უკარნახებდა ავტორს. შესამოწმებელი მასალისა და სათანადო სპეციალური ლიტერატურის ფართო ცოდნა ავტორს შველის მეცნიერულად განმარტოს წყაროში დაცული ცნობა. წყაროთა ჩვენებებს ვარგისიანობის დასადგენად ავტორი მთლიანობაში ითვალისწინებს წყაროს შედგენელობის ისტორიოგრაფიულ და ლიტერატურულ თავისებურებებს. ხანგრძლივი და გულმოდგინე ძიებით ო. ჭურღულიამ შეძლო მოეცა შედარებით სრულყოფილი სურათი XIX-XX საუკუნეების ქართველი და აფხაზი ხალხების ისტორიულ-კულტურული ურთიერთობისა, მან წყაროების საგულდაგულო კვლევით დაიზუსტა და ახალი დეტალებით შეავსო ამ მეცნიერული პრობლემის მრავალი საინტერესო საკითხი. სწორედ ეს არის ო. ჭურღულიას უმთავრესი დამსახურება.

ნაშრომი ორი თავისაგან შედგება: — „ქართულ-აფხაზური კულტურულ-ლიტერატურული ურთიერთობიდან XIX საუკუნეში“ და „ქართულ-აფხაზური ლიტერატურული ურთიერთობიდან XX საუკუნეში“.

ქართველი და აფხაზი ხალხების კულტურულ-ისტორიული და ლიტერატურული ურთიერთობის ხასიათისა და ძირითადი არსის გასაგებად მკითხველს კარგ წარმოდგენას უქმნის პირველი თავის ის ნაწილი, რომელშიც მოთხრობილია იმ დიდი წვლილის შესახებ, რომელიც ქართველებისა და აფხაზების მეგობრობის ტრადიციების განვითარების საქმეში შეიტანეს თერგდალეულებმა, XIX საუკუნის მეორე ნახევრის მოწინავე ქართველმა მწერლებმა და საზოგადო მოღვაწეებმა, მეცნიერებმა და პედაგოგებმა, ქართული პრესისა და

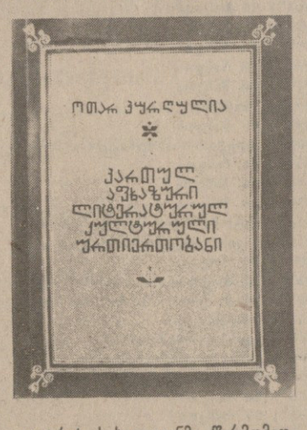

ᲛᲝᲜᲝᲒᲠᲐᲤᲘᲐ ᲥᲐᲠᲗᲣᲚ-ᲐᲤᲮᲐᲖᲣᲠᲘ ᲚᲘᲢᲔᲠᲐᲢᲣᲠᲣᲚ-ᲙᲣᲚᲢᲣᲠᲣᲚᲘ ᲣᲠᲗᲘᲔᲠᲗᲝᲑᲘᲡ ᲡᲐᲙᲘᲗᲮᲔᲑᲖᲔ

თეატრის სახელოვანმა წარმომადგენლებმა. მათ შორის ავტორს პირველ რიგში დასახელებული ჰყავს: ილია ჭავჭავაძე, აკაკი წერეთელი, იაკობ გოგებაშვილი, გ. წერეთელი, ნ. ნიკოლაძე, დ. ყიფიანი, ს. მესხი, თ. სახოკია, დ. ბაქრაძე, დ. ფურცელაძე, ი. მეუნარგია და სხვ. ავტორის მიერ აქ მოყვანილი მასალა საშუალებას იძლევა საერთო ხაზებში წარმოვიდგინოთ, თუ როგორ აღიმაღლეს ხმა ქართველი ხალხის მოწინავე შვილებმა XIX საუკუნის II ნახევრის რთულ და დაძაბულ პირობებში აფხაზი ხალხის ეროვნული და სოციალური უფლებების, სულიერი და მატერიალური კულტურის დასაცავად. ავტორი აღნიშნავს, რომ XIX საუკუნის მანძილზე ქართველი და აფხაზი ხალხების მოწინავე შვილები ერთად იყვნენ ეროვნული და სოციალური თავისუფლებისათვის ბრძოლაში, კულტურული მშენებლობის საქმეში.

ბევრ საინტერესოა და ახალს შეიცავს ნაშრომის ის ნაწილი, რომელიც ეძღვნება იმ უდიდეს მაგასა და დამსახურებას, ილია ჭავჭავაძეს რომ მიუძღვის ქართულ-აფხაზურ კულტურულ-ლიტერატურულ და მეგობრულ ურთიერთობათა განვითარების საქმეში. ავტორის მიერ აქ განხილული მასალა ნათლად გვიჩვენებს, რომ XIX საუკუნის ქართველი ინტელიგენციის საუკეთესო წარმომადგენელნი და თვით ილია ჭავჭავაძე ამ მხარეში ედგნენ მოძმე აფხაზ ხალხს მისთვის ყველაზე მძიმე წუთებში და იმაღლებდნენ ხმას მაშინ აფხაზეთში გამეფებული უსამართლობისა და ძალმომრეობის წინააღმდეგ. თავისუფლებისა და მეგობრობის სადიდებლად. სათანადო ისტორიულ მასალაზე დაყრდნობით ავტორი დაასკვნის, რომ ილია ჭავჭავაძეს, XIX საუკუნის მეორე ნახევრის ქართველ ხალხის ეროვნულ-გამმათავისუფლებელი მოძრაობის მედროშეს, საქართველო და აფხაზეთი ისტორიულად ერთ სახელმწიფოებრივ ორგანიზმად ჰქონდა წარმოდგენილი, რომლის დაქუცმაცება, მისი მართებული აზრით, დამღუპველი იყო ორივე მხარისათვის. განსაკუთრებულ ყურადღებას იმსახურებს ო. ჭურღულიას ის ცნობები, რომლებიდანაც კარგად ირკვევა, თუ როგორი შეურიგებელი იყო ილია ჭავჭავაძე ქართველი და აფხაზი ხალხების წინააღმდეგ ყოველგვარი ეროვნულად შემბღალავი, დამამცირებელი გამოსვლის მიმართ და როგორ მუდამ ამ საკადრის პასუხს აძლევდა „ვაი-მეცნიერებს“, რომელნიც ცდილობდნენ ისტორიის ქურაში გამობრძმედილ ძმებს შორის შუღლი და მტრობა ჩამოეგდოთ და ამით თავიანთი ბნელი ზრახვები განეხორციელებინათ.

ფაქტობრივი მასალის ზედმიწევნითი, დაწვრილებითი და დეტალური შესწავლის თვალსაზრისით განსაკუთრებით გამოირჩევა ნაშრომის პირველი თავის ის მონაკვეთი, რომელშიც ავტორს ნაჩვენები აქვს პროცესი იმისა, თუ როგორ გამოდის XIX საუკუნის II ნახევრისა და XX საუკუნის დამდეგს ფართო პოლიტიკურ, საზოგადოებრივ, სამეცნიერო-პედაგოგიურ და ლიტერატურულ სარბიელზე აფხაზი ინტელიგენცია, რომლის საუკეთესო წარმომადგენლები იყვნენ გიორგი შარვაშიძე, დავით ახრბაძე, დავით ჩქოტუა, სოლომონ ზვანბა, ალექსანდრე ემუხვარი, თომა ეშბა და სხვ. ისინი, როგორც ავტორი აღნიშნავს, მტკიცედ იყვნენ დაკავშირებული ქართულ ლიტერატურასთან და კულტურასთან, ქართულ სამყაროსთან. ავტორის აზრით, მათი ურთიერთობა მოძმე ქართველ მწერლებთან და საზოგადო მოღვაწეებთან ქართულ-აფხაზური კულტურულ-ლიტერატურული ურთიერთობის განმტკიცების ახალი საფეხურია. ზემოაღნიშნულის ნათელ დადასტურებას წარმოადგენს აფხაზი ხალხის ღვიძლი შვილის, პოეტის, დრამატურგის, პუბლიცისტის და საზოგადო მოღვაწის გიორგი შარვაშიძის (ჩაჩბა) ცხოვრება და მოღვაწეობა. მისი მსოფლმხედველობა ჩამოყალიბდა XIX საუკუნის მეორე ნახევრის ქართული მწერლობის ეროვნულ-განმათავისუფლებელ ტენდენციებზე. როგორც ო. ჭურღულია აღნიშნავს, გიორგი შარვაშიძე საქართველოში ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის ერთ-ერთი თვალსაჩინო წარმომადგენელია. იგი ყოველთვის გვერდზე ედგა ქართველ თანამოძმეებს ეროვნული მეობის, კულტურის, ენის დაცვასა და განვითარებაში, მშობლიური ხალხის სისხლით ნაწერი ისტორიის ფალსიფიკატორების წინააღმდეგ ბრძოლაში, თვითმპყრობელობის კოლონიური პოლიტიკის მხილებაში. აფხაზი ხალხის ღვიძლ შვილს თანაბარი გრძნობით, გატაცებითა და სიყვარულით სწამდა საქართველო, ქართველი ხალხი, მისი კულტურა და გმირული წარსული. მას საქართველო და აფხაზეთი ერთ ოჯახად ჰქონდა წარმოდგენილი, ერთი სამშობლოს შვილებად თვლიდა ქართველსა და აფხაზს. სათანადო ისტორიულ მასალაზე დაყრდნობით, ავტორი დაასკვნის, რომ გიორგი შარვაშიძისათვის ქართული ენა იყო არა მარტო შემოქმედების მთავარი იარაღი, არამედ დიდი სიყვარულის საგანი. ეს იყო მისი მეორე მშობლიური ენა, დედის ენა, რომლის სიწმინდისათვის ბრძოლაში მას არაერთი და ორი ღამე თეთრად უთენებია. გ. შარვაშიძე მთელი თავისი ხანგრძლივი ცხოვრების მანძილზე იყო როგორც საკუთრივ აფხაზეთის, ისე მთელი საქართველოს ინტერესების დამცველი.

გ. შარვაშიძეს დიდი სულიერი ნათესაობა აკავშირებდა საქართველოს სახელოვან შვილებთან, პირველ რიგში ილია ჭავჭავაძესთან და აკაკი წერეთელთან. ო. ჭურღულიას აზრით, ეს დამოკიდებულება საათავეს ამ მოძმე ხალხების ისტორიულად ნაწრთობი მეგობრული ურთიერთობიდან იღებდა და შედეგობებული იყო მოწინავე ადამიანების საერთო მსოფლმხედველობითა და საზოგადოებრივი იდეალებით.

განსაკუთრებით განმტკიცდა და გაძლიერდა ქართველი და აფხაზი ხალხების თანამეგობრობა და თანამშრომლობა ჩვენს დროში. საბჭოთა სინამდვილემ უმაღლეს საფეხურზე აიყვანა ამ ხალხების ერთიანობა და ძმობა. ქართულ-აფხაზურმა კულტურულ-ლიტერატურულმა ურთიერთობამ მანამდე არნახულ აღმავლობასა და წინსვლას მიაღწია საბჭოთა ხელისუფლების პირობებში. ფართო გასაქანი მიეცა საერთოდ საბჭოთა ხალხების და კერძოდ ქართველი და აფხაზი ხალხების ეკონომიკურ და სოციალურ განვითარებას და მისგან გამომდინარე სულიერი ცხოვრების აყვავებასა და კულტურათა დაახლოებას. სწორედ ამ საკითხების შესწავლას ეძღვნებ ო. ჭურღულიას ნაშრომის მეორე თავი.

შეუძლებელია აუღელვებლად წაიკითხოს კაცმა მონოგრაფიის ის ადგილები, სადაც მოთხრობილია აფხაზი ხალხის ცნობილი განმანათლებლის დიმიტრი გულიას და დიდი ქართველი ისტორიკოსის ივანე ჯავახიშვილის მეგობრობა-თანამშრომლობის ამბავი. დიდ ქართველ მეცნიერ-ისტორიკოსს ყოველთვის კარგად ესმოდა აფხაზი და ქართველი ხალხების ტრადიციული მეგობრობის განმტკიცების მნიშვნელობ

შრომის წითელი დროშის ორდენოსანი თბილისის სახელმწიფო სამხატვრო აკადემია

აცხადებს მიღებას 1983/84 სასწავლო წლისათვის წარმოებას მოწყვეტით შემდეგ სპეციალობებზე:

I. სახვითი ხელოვნების ფაკულტეტი:

ფერწერა (სპეციალიზაცია — დაზგური ფერწერა, თეატრალურ-დეკორაციული ფერწერა, კინოს და ტელევიზიის მხატვრობა, ფერწერული ნამუშევართა რესტავრაცია); **გრაფიკა; ქანდაკება.**

II. არქიტექტურისა და ხელოვნებათმცოდნეობის ფაკულტეტი:

ხალოვანი ნაგებობათა არქიტექტურა; არქიტექტურის ძეგლთა რესტავრაცია; ლანდშაფტის არქიტექტურა; სახვითი ხელოვნების ისტორია და თეორია.

III. დეკორატიულ-გამოყენებითი ხელოვნების ფაკულტეტი:

დეკორატიულ-გამოყენებითი ხელოვნება (სპეციალიზაცია — მხატვრული კერამიკა და მინა, ლითონის, ხის და სხვა მასალათა მხატვრული ნაწარმი, (სამრეწველო გრაფიკა); **ინტერიერი და მოწყობილობა** (სპეციალიზაცია — ინტერიერის დაპროექტება, ავეჯის დაპროექტება); **სამრეწველო ხელოვნება. საფეიქრო და მუხუჭი რრეწველობის ნაწარმის მხატვრული გაფორმება და მოდელირება** (სპეციალიზაცია — საფეიქრო ნაწარმის მხატვრული გაფორმება ბეჭდვის წესით, საფეიქრო ნაწარმის მხატვრული გაფორმება ქსოვის წესით, ტანსაცმლისა და ტყავის ნაწარმის მოდელირება).

განცხადება აკადემიაში მიღების შესახებ უნდა შემოიტანოთ რექტორის სახელზე, აღნიშნოთ სპეციალობა და დაურთოთ შემდეგი საბუთები:

1. საშუალო განათლების სატბუთი (დედანი). საშუალო სპეციალური სასწავლებლების კურსდამთავრებულნი დიპლომთან ერთად წარმოადგენენ დანართს ჩაბარებული საგნების შესახებ.
2. დახასიათება უკანასკნელი სამუშაო ადგილიდან უმაღლეს სასწავლებელში შესასვლელად.
3. სამედიცინო ცნობა (ფორმა № 286);
4. ოთხი დამოწმებული ფოტოსურათი (უქუდოდ, 4X3 სმ.);
5. ის პირები, რომლებსაც აქვთ პრაქტიკული მუშაობის სტაჟი არანაკლებ ორი წლისა, წარმოადგენენ შრომის წიგნაკის ამონაწერს, რომელიც დამოწმებული უნდა იყოს საწარმოს ან დაწესებულების ადმინისტრაციის მიერ, კოლმეურნეები წარმოადგენენ ამონაწერს კოლმეურნეობის შრომის წიგნაკიდან.

იმ პირებს, რომლებსაც საშუალო სკოლა დამთავრებული აქვთ 1983 წლამდე, მოეთხოვებათ პრაქტიკული მუშაობის სტაჟი არანაკლებ 6 თვისა ყოველ წელიწადში სკოლის დამთავრების შემდეგ.

საბუთებთან ერთად აუცილებელია საშინაო ნამუშევრების წარმოდგენა არჩეული სპეციალობის მიხედვით. ყველა სპეციალობაზე, გარდა ხელოვნების ისტორიისა, აბიტურიენტები გასაუბრების გარდა მოკლე ვადაში შეასრულებენ ნახატებს. ნამუშევრების განხილვისა და გასაუბრების საფუძველზე გადაწყდება აბიტურიენტის მისაღებ გამოცდაზე დაშვების საკითხი.

სამხატვრო აკადემიაში მიიღებიან მხოლოდ შესაბამისი ნიჭისა და მომზადების მქონე ახალგაზრდები. მათ შორის საუკეთესოთა შესარჩევად მისაღები გამოცდები ეწყობა შემდეგ საგნებში:

ხატვაში — ყველა სპეციალობაზე. სახვითი ხელოვნების ისტორიისა და თეორიის გარდა.

ფერწერაში — ყველა სპეციალობაზე ქანდაკებისა და სახვითი ხელოვნების თეორიის და ისტორიის გარდა.

ქანდაკებაში გამოცდის ჩაბარება აუცილებელია მხოლოდ ქანდაკების განყოფილებაზე.

კერამიკა-მინისა და სამრეწველო ხელოვნების სპეციალობაზე შემსვლელები გამოცდას აბარებენ მხოლოდ ფერწერაში ან მხოლოდ ქანდაკებაში თავისი სურვილის მიხედვით.

კომპოზიციაში — ყველა სპეციალობაზე, არქიტექტურისა და სახვითი ხელოვნების ისტორიისა და თეორიის გარდა.

ხაზვაში — არქიტექტურის სპეციალობაზე.

ქართულ ენასა და ლიტერატურაში — წერითი და ზეპირი გამოცდა ეწყობა ყველა სპეციალობაზე არქიტექტურის გარდა, სადაც მოეწყობა მხოლოდ წერითი გამოცდა.

სსრკ ისტორიაში — (ზეპირი) ყველა სპეციალობაზე არქიტექტურის გარდა.

მათემატიკაში (ზეპირი) და **ფიზიკაში** (ზეპირი) — არქიტექტურის სპეციალობაზე.

სახვითი ხელოვნების ისტორიისა და თეორიის სპეციალობაზე აგრეთვე აბარებენ წერით და ზეპირ გამოცდას სახვითი ხელოვნების ისტორიაში, ზეპირ გამოცდას ერთ-ერთ უცხო ენაში.

ოქროს (ვერცხლის) მედლით საშუალო სკოლის ან წარჩინების დიპლომით საშუალო სპეციალური და საშუალო პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლების კურსდამთავრებულნი მისაღებ გამოცდებს აბარებენ ყველა სპეციდისციპლინაში; შეფასება „ხუთის“ მიღებისას აბიტურიენტი თავისუფლდება სხვა საგნებში გამოცდების ჩაბარებისაგან, ხოლო „ოთხი“ ან „სამი“ შეფასების მიღებისას აბარებს გამოცდას ყველა საგნში.

წარმოების მოწინავეენი, რომლებიც იგზავნებიან უმაღლეს სასწავლებელში წარმოებას მოწყვეტით სწავლებაზე უშაულოდ წარმოებისა და სხვა ორგანიზაციების მიერ, თანაბმად ზემდგომი ორგანოების დადგენილებისა, წარმოადგენენ ერთიანი ფორმის მიმართვას, მისაღები გამოცდების წარმატებით ჩაბარების შემთხვევაში კონკურსით პირველ რიგში ჩაირიცხებიან.

სამხატვრო აკადემიაში კონკურსი ეწყობა სპეციალობათა მიხედვით.

განცხადება მიიღება ყოველდღე კვირის გარდა 10 საათიდან 13 საათამდე 1 ივნისიდან 5 ივლისის ჩათვლით.

გამოცდები დაიწყება 8 ივლისს.

გამოცდების დასაწყისი დღის 8 საათიდან.

სამხატვრო აკადემიის მისამართია: გრიბოიედოვის ქ. № 22. ტელეფონი 99-93-57.

თბილისის 3. სარაჯიშვილის სახელმგის სახელმწიფო კონსერვატორია

აცხადებს მიღებას 1983-84 სასწავლო წლისათვის შემდეგ სპეციალობებზე:

კომპოზიცია, მუსიკათმცოდნეობა, გუნდის დირიჟორობა, ფორტეპიანო, სოლო სიმღერა, საორკესტრო საკრავები.

სწავლების ფორმა — წარმოებას მოწყვეტით (დღის დასწრებული). სწავლება — ქართულ ენაზე.

მისაღებ გამოცდებზე დაიშვებიან სსრ კავშირის ორივე სქესის 35 წლამდე მოქალაქენი, რომლებსაც აქვთ საშუალო განათლება.

საშუალო სამუსიკო სასწავლებლების კურსდამთავრებულნი მიიღებიან, თუ სასწავლებლის დამთავრების შემდეგ აქვთ პრაქტიკული მუშაობის სამი წლის სტაჟი. სსრ კავშირის 1969 წლის 22 იანვრის № 65 დადგენილების თანახმად, აღნიშნული მუშაობის სტაჟი არ მოეთხოვებათ იმათ, ვინც სასწავლებელი წარჩინების დიპლომით დაამთავრა, აგრეთვე სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1974 წლის 22 აგვისტოს № 656 დადგენილების საფუძველზე იმათ, ვისაც აქვს „ფრიადი“ და „კარგი“ ნიშანი ყველა საგანში და სასწავლებლის პედაგოგიურმა საბჭომ რეკომენდაცია მისცა კონსერვატორიაში სწავლის გასაგრძელებლად. საბუთების მიღების საფუძვლად ჩათვლება დადგენილი ნიმუშების ცნობები, რომლებიც გაცემულია სასწავლებლის მიერ (ფორმა № 1 და № 2).

კონსერვატორიაში შემსვლელებმა უნდა წარმოადგინონ შემდეგი საბუთები;

სათანადო ფორმის განცხადება რექტორის სახელზე; საშუალო განათლების დოკუმენტი (დედანი); საშუალო სამუსიკო სასწავლებლის კურსდამთავრებულნი დიპლომთან ერთად წარმოადგენენ დიპლომის დანართს; დახასიათება უკანასკნელი სამუშაო ადგილიდან, რომელსაც იძლევიან პარტიულ, კომკავშირულ ორგანიზაციათა და დაწესებულებათა ხელმძღვანელები; იმ პირებს, რომლებსაც პრაქტიკული მუშაობის სტაჟი არ მოეთხოვებათ, უნდა წარმოადგინონ იმ სკოლებისა და სასწავლებლების ხელმძღვანელებისა და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების მიერ გაცემული დახასიათება, სადაც ისინი სწავლობდნენ, ამონაწერი შრომის ან კოლმეურნეობის წიგნაკიდან იმათთვის, ვისაც აქვს მუშაობის სტაჟი, სამედიცინო ცნობა (ფორმა № 286), ოთხი ფოტოსურათი (ზომა 3X4 სმ.).

პასპორტს, სამხედრო ბილეთს ან გაწვრის პუნქტში მიწერის მოწმობას წარმოადგენენ პირადად.

კონსერვატორიაში შემსვლელნი მისაღებ გამოცდებს აბარებენ შემდეგ საგნებში:

სპეციალობა (გამოცდა სპეციალობაში შედგება რამდენიმე ნაწილისაგან და თითოეულ ნაწილში ცალკე ნიშანი იწერება);

ქართული ენა და ლიტერატურა (წერა, ზეპირი).

სსრ კავშირის ისტორია (ზეპირი).

გამოცდა სპეციალობაში შეიცავს შემდეგ ნაწილებს:

კომპოზიციის სპეციალობაზე:

ა) საკუთარი ნაწარმოების შესრულება (გამოცდა ორ ტურად: პირველ ტურში აბიტურიენტმა დამოუკიდებლად უნდა შექმნას მცირე ფორმის ნაწარმოები მიცემულ თემაზე; მეორე ტური — საკუთარი ნაწარმოების შესრულება და კოლოკვიუმი);

ბ) სოლფეჯიო (წერა, ზეპირი);

გ) ჰარმონია (წერა, ზეპირი);

დ) მუსიკის ლიტერატურა (ზეპირი);

ე) ფორტეპიანო.

მუსიკათმცოდნეობის სპეციალობაზე:

ა) სოლფეჯიო (წერა);

ბ) სოლფეჯიო (ზეპირი);

გ) ჰარმონია (წერა, ზეპირი);

დ) წერითი სამუშაო (რეფერატი);

ე) ფორტეპიანო.

გუნდის დირიჟორის სპეციალობაზე:

ა) სოლფეჯიო (წერა);

ბ) სოლფეჯიო (ზეპირი);

გ) პროგრამის შესრულება და კოლოკვიუმი;

დ) ჰარმონია (წერა, ზეპირი);

ე) ფორტეპიანო.

ფორტეპიანოს სპეციალობაზე:

ა) პროგრამის შესრულება და კოლოკვიუმი;

ბ) სოლფეჯიო (წერა, ზეპირი);

გ) ჰარმონია (წერა, ზეპირი).

საორკესტრო საკრავების სპეციალობაზე:

ა) პროგრამის შესრულება და კოლოკვიუმი (გამოცდა ორ ტურად);

ბ) სოლფეჯიო (წერა, ზეპირი);

გ) მუსიკის ელემენტარული თეორია (წერა, ზეპირი).

ოქროს, ვერცხლის მედლით საშუალო სკოლისა და წარჩინების დიპლომის მქონე საშუალო სპეციალური სასწავლებლის კურსდამთავრებულნი, თუ სპეციალობაში შემავალ ყველა ნაწილს „ხუთზე“ ჩაბარებენ, თავისუფლდებიან დანარჩენი გამოცდებისაგან.

ხაბუთების მიღება — 1 ივნისიდან 4 ივლისამდე (ჩათვლით).

კონსულტაციები — 20 ივნისიდან 4 ივლისამდე, ცხრილის მიხედვით.

მისაღები გამოცდები დაიწყება 6 ივლისიდან.

დაწვრილებითი ცნობები შეგიძლიათ მიიღოთ კონსერვატორიის მიმღებ კომისიაში. მისამართი — 380004, გრიბოიედოვის ქ. № 8. ტელ: 99-69-92, 99-91-47.

კონსერვატორია ამა წლის 20 ივნისს 2 საათზე აბიტურიენტთათვის აწყობს ღია კარის დღეს კონსერვატორიის მცირე დარბაზში.

ტელევიზია

31 მაისი

მოსკოვი

პირველი პროგრამა. 9.00 — „ვრემია“. 10.30 — ა. არბუზოვი — ფილმ-სპექტაკლი „ძველმოდური კომედია“. 12.05 და 15.30 — ახალი ამბები. 15.50— დოკუმენტური ფილმები. 17.05— უ. პოგარტი. ინგლისელი სატირიკოსი მხატვრის ცხოვრება და შემოქმედება. 18.05 — საჭადრაკო სკოლა. 18.35 — გვიამბობენ ჩვენი კორესპონდენტები. 19.05 — საბავშვო ქართველოგრაფიული ანსამბლის პროლესიკის კონცერტი. 19.05 — ახალგაზრდების მისამართები. 19.45 — დღეს მსოფლიოში. 20.05 — ადამიანი და კანონი. 20.35 — ხალხური მეღლდეები. 20.50 — მხატვრული ტელეფილმი „იპოვე სახლი შენი“. 22.00 — „ვრემია“. 22.35 — მეგობრების სახეები. 23.20 — დღეს მსოფლიოში. 23.35 — ლირიკული სიმღერის კონცერტი.

მეორე პროგრამა. 9.00 — დილის ვარჯიში. 9.20 — სამეცნიერო-პოპულარული ფილმები. 10.00 — „ჟუბაჩური სამაჯურის საიდუმლოება“. 11.20 — ტუმენის ბავშვთა მხატვრული კოლექტივების გამოსვლა. 11.50 — მოულტფილმები. 12.10 — ბუნების დაცვა საბჭოთა კავშირში. 12.40 — ფრანგული ენა. 13.10 — ფილმი — ბავშვებს. 14.20— სოფლის საათი. 15.20 — გული კოროლიოვას სიმღლე. ტელენარკვევი. 15.40 — რუსული ხალხური საკრავების ორკესტრის კონცერტი. 16.30 და 19.00 — ახალი ამბები. 19.20 — ევროპის ჩემპიონატი კალათბურთში. ვაჟები. საბჭოთა კავშირისა და ჩეხოსლოვაკიის ნაკრები გუნდები. 20.00 — დედის სკოლა. 20.30 — სპორტი გასულ კვირაში. 21.00 — „ძილი ნებისა, პატარებო!“. 21.15 — კაპიტალიზმის სოციალური კონტრასტები. 22.00 — „ვრემია“. 22.35 — მხატვრული ტელეფილმი „გრანტის კუნძულები“.

თბილისი

პირველი პროგრამა. 8.40 — „გამოცდები, გამოცდები...“ 9.00 — „ვრემია“. 9.40 — „ჩვენს დიად სამშობლოში“ — სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „ქალაქის სიჭაბუკე“. 10.00 — „მოამბე“. 10.30 — დოკუმენტური ფილმი „არამ ხაჩატურიანის გაკვეთილებზე“. 11.10 — მოსწავლეთა სახაფხულო არდადეგების გამო. სატელევიზიო კინოდარბაზი ბავშვებისათვის „ცისკარა“ — მხატვრული ფილმი „ანიკა-გორო დ ე ლ ი რაინდი“. 12.30 — „ახალი წიგნები“. 13.10 — ქართული სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „დედა თინა“. 13.30 — ქართული ენის ტელეკურსი. 16.00 — შეგისწავლოთ ინგლისური ენა. 16.30 — მულტიპლიკაციური ფილმი — „ტიკი პირველთაელი“. 16.45 — გეორგიევსკის ტრაქტატის 200 წლისთავისათვის — ბავშვებისათვის „სსრ კავშირი ჩემი სამშობლოა“. 17.55 — „მეცნიერის გახსენება“ — ისიდორე გვარჯალაძე. 18.20 — „თვალთაი“ — სატელევიზიო ჟურნალი. 19.00 — „რედაქციაში წერილი მოვიდა“ — „ექო“. 19.45 — „დღეს მსოფლიოში“ (მ.). 20.00 — „მოამბე“. 20.30 — „ახალგაზრდობა“ — სატელევიზიო პროგრამა 21.45—დოკუმენტური ფილმი. 22.00—„ვრემია“. 22.35 ხვალ ტელეეკრანზე“. 22.40 — „ქართული კინოს ისტორიიდან“ — მხატვრული ფილმი „ცოცხალი ლეში“. 24.00 — ახალი ამბები.

მეორე პროგრამა. 16.45 — მულტიპლიკაციური ფილმი — „ნამცხვარი და ბიჭი“. 16.55 — მოსწავლეთათვის — გეოგრაფია. 17.40 — კინონარკვევი „მისკარი“. 17.50 —მოსწავლეთათვის — ხაზვა. 18.35 — მულტიპლიკაციური ფილმი — „უბედურება“. 18.50 — განცხადებები.

საქართველოს სსრ ხალხთა კონტროლის კომიტეტი, საქართველოს კომპარტიის ფოთის საქალაქო კომიტეტი და ხალხთა დეპუტატთა საქალაქო საბჭოს აღმასკომი იუწყებიან, რომ გარდაცვალა ფოთის ხალხთა კონტროლის საქალაქო კომიტეტის თავმჯდომარე

დემურ შალვას ძე ბერაია

და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

ნახეთ, ხომ არ მოიგეთ?

ოფიციალური ცხრილი

საქართველოს სსრ ფულისა და ნივთების 1983 წლის მეოთხე გამოშვების ლატარიის მოგებათა ტირაჟი გაიმართა 1983 წლის 25 მაისს თბილისში. ტირაჟზე მოგებათამაშდა 360.000 მანეთის 201 ნივთმოგება და 199.799 ფულადი მოგება. მოგება ხვდა ლატარიის სერიებისა და ბილეთების შემდეგ ნომრებს:

სერიის №	ბილეთის №	მოგებული ნივთის დასახელება ან ფულადი მოგების ოდენობა	მოგებული ნივთის ფასი ან ფულადი ოდენობა
12003	104*)	მაცივარი „მინსკი“	390—00
12006	882*)	ავტომობილი „ჟიგული-2106“	9100—00
12011	159*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
12034	411*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
12065	446*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
12081	125*)	კონდიციონერი	337—00
12084	358*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
12087	018*)	50 მანეთი	—
12096	466*)	20 მანეთი	—
12099	239*)	100 მანეთი	—
12100	048*)	25 მანეთი	—
12116	393*)	25 მანეთი	—
12118	286*)	20 მანეთი	—
12124	277*)	20 მანეთი	—
12134	298*)	20 მანეთი	—
12143	452*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
12167	363*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
12179	453*)	20 მანეთი	—
12180	176*)	25 მანეთი	—
12181	348*)	20 მანეთი	—
12193	302*)	50 მანეთი	—
12198	229*)	ელექტროსამოვარი	21—00
12205	467*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
12206	227*)	20 მანეთი	—
12232	315*)	50 მანეთი	—
12256	054*)	ელექტროსამოვარი	21—00
12258	358*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
12261	384*)	25 მანეთი	—
12262	120*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
12267	315*)	50 მანეთი	—
12268	094*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
12275	158*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
12297	090*)	ელექტროსამოვარი	21—00
12307	384*)	45 მანეთი	—
12330	488*)	20 მანეთი	—
12392	129*)	ელექტროსამოვარი	21—00
12396	244*)	25 მანეთი	—
12407	032*)	20 მანეთი	—
12412	306*)	მაცივარი „მინსკი“	390—00
12417	275*)	45 მანეთი	—
12418	179*)	25 მანეთი	—
12419	266*)	ელექტროსამოვარი	21—00
12421	448*)	მტვერსასრუტი	37—00
12461	184*)	25 მანეთი	—
12468	073*)	25 მანეთი	—
12475	353*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
12490	361*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
12494	478*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
12547	280*)	20 მანეთი	—
12548	203*)	25 მანეთი	—
12549	324*)	40 მანეთი	—
12561	492*)	20 მანეთი	—
12564	163*)	25 მანეთი	—
12566	163*)	25 მანეთი	—
12589	366*)	20 მანეთი	—
12601	187*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
12610	213*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
12619	148*)	45 მანეთი	—
12648	474*)	100 მანეთი	—
12652	349*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
12655	381*)	100 მანეთი	—
12672	100*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
12678	387*)	100 ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
12679	102*)	20 მანეთი	—
12681	390*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
12697	286*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
12698	268*)	20 მანეთი	—
12715	304*)	20 მანეთი	—
12723	416*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
12729	286*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
12736	259*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
12747	488*)	40 მანეთი	—
12760	430*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
12765	109*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
12770	034*)	25 მანეთი	—
12775	138*)	100 მანეთი	—
12784	358*)	100 მანეთი	—
12790	224*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
12791	463*)	მაცივარი „ზილი“	370—00
12793	344*)	250 მანეთი	—
12798	165*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
12812	331*)	25 მანეთი	—
12814	388*)	ავტომობილი „ჟიგული-21011“	7300—00
12817	119*)	მაცივარი „ზილი“	370—00
12826	381*)	45 მანეთი	—
12833	456*)	20 მანეთი	—
12844	187*)	20 მანეთი	—
12858	187*)	20 მანეთი	—
12861	336*)	მაცივარი „მინსკი“	390—00
12888	153*)	მაცივარი „მინსკი“	390—00
12890	491*)	100 მანეთი	—
12896	367*)	20 მანეთი	—
12919	172*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
12926	395*)	45 მანეთი	—
12936	176*)	მაცივარი „ზილი“	370—00
12961	043*)	45 მანეთი	—
12975	223*)	მტვერსასრუტი	37—00
12977	144*)	ყავის ელექტროსაფქვავი	14—00
12994	077*)	მაცივარი „ზილი“	370—00
12995	459*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
13005	461*)	20 მანეთი	—
13006	401*)	50 მანეთი	—
13019	488*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
13050	115*)	40 მანეთი	—
13052	436*)	25 მანეთი	—
13069	477*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
13101	262*)	25 მანეთი	—
13110	323*)	კონდიციონერი	337—00
13114	051*)	ელექტროსამოვარი	21—00
13120	483*)	ელექტროსამოვარი	21—00
13125	241*)	25 მანეთი	—
13127	232*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
13141	168*)	25 მანეთი	—
13145	131*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
13157	225*)	20 მანეთი	—
13158	217*)	მტვერსასრუტი	37—00
13176	004*)	100 მანეთი	—
13185	153*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
13200	447*)	45 მანეთი	—
13203	485*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
13225	496*)	20 მანეთი	—
13233	281*)	50 მანეთი	—
13234	075*)	მტვერსასრუტი	37—00
13240	043*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
13243	436*)	20 მანეთი	—
13252	358*)	20 მანეთი	—
13256	143*)	მაცივარი „მინსკი“	390—00
13276	396*)	20 მანეთი	—
13280	014*)	მტვერსასრუტი	37—00
13300	155*)	20 მანეთი	—
13303	381*)	50 მანეთი	—
13309	101*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
13329	089*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
13332	052*)	45 მანეთი	—
13346	079*)	20 მანეთი	—
13359	165*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
13360	004*)	40 მანეთი	—
13361	385*)	50 მანეთი	—
13368	035*)	მაცივარი „მინსკი“	390—00
13403	298*)	20 მანეთი	—
13406	121*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
13418	369*)	20 მანეთი	—
13424	205*)	20 მანეთი	—
13442	257*)	100 მანეთი	—
13445	243*)	25 მანეთი	—
13458	1—500	10 მანეთი	—
13463	313*)	20 მანეთი	—
13466	083*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
13471	498*)	ყავის ელექტროსაფქვავი	14—00
13474	200*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
13489	132*)	კონდიციონერი	337—00
13500	057*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
13547	002*)	ელექტროსამოვარი	21—00
13553	161*)	25 მანეთი	—
13563	055*)	25 მანეთი	—
13571	278*)	50 მანეთი	—
13576	360*)	მტვერსასრუტი	37—00
13603	354*)	20 მანეთი	—
13605	198*)	20 მანეთი	—
13629	057*)	20 მანეთი	—
13630	065*)	მაცივარი „ზილი“	370—00
13637	155*)	ელექტრომიქსერი	24—00
13644	159*)	მტვერსასრუტი	37—00
13654	142*)	ფოტოაპარატი „ზენიტი“	101—00
13660	430*)	20 მანეთი	—
13673	331*)	25 მანეთი	—
13713	468*)	ელექტროსამოვარი	21—00
13720	266*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
13728	176*)	100 მანეთი	—
13730	269*)	20 მანეთი	—
13734	493*)	20 მანეთი	—
13780	177*)	50 მანეთი	—
13785	487*)	იმპორტული ავეჯის გარნიტური	2125—00
13788	313*)	250 მანეთი	—
13789	239*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
13794	182*)	20 მანეთი	—
13795	443*)	20 მანეთი	—
13796	016*)	50 მანეთი	—
13802	326*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
13818	374*)	25 მანეთი	—
13823	297*)	ელექტროსამოვარი	21—00
13828	325*)	100 მანეთი	—
13834	497*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
13837	459*)	20 მანეთი	—
13882	216*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
13895	192*)	20 მანეთი	—
13916	332*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
13933	335*)	45 მანეთი	—
13936	268*)	200 მანეთი	—
13954	493*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
13956	044*)	25 მანეთი	—
13972	360*)	45 მანეთი	—
13982	411*)	25 მანეთი	—
13985	112*)	20 მანეთი	—
13989	379*)	40 მანეთი	—
14027	187*)	ხალიჩა	456—00
14034	299*)	45 მანეთი	—
14037	301*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
14041	057*)	25 მანეთი	—
14061	070*)	45 მანეთი	—
14066	352*)	25 მანეთი	—
14073	414*)	ავტომობილი „ვოლგა გაზ-24“	15000—00
14082	312*)	ყავის ელექტროსაფქვავი	14—00
14091	064*)	50 მანეთი	—
14093	037*)	20 მანეთი	—
14097	226*)	20 მანეთი	—
14099	224*)	ხალიჩა	456—00
14102	240*)	ელექტროსამოვარი	21—00
14107	438*)	ელექტროსამოვარი	21—00
14110	071*)	მაცივარი „მინსკი“	390—00
14112	475*)	25 მანეთი	—
14141	287*)	25 მანეთი	—
14163	116*)	50 მანეთი	—
14164	121*)	25 მანეთი	—
14172	497*)	მაცივარი „მინსკი“	390—00
14173	080*)	ავტომობილი „ჟიგული-21011“	7300—00
14184	136*)	მაცივარი „მინსკი“	390—00
14213	358*)	100 მანეთი	—
14226	497*)	ყავის ელექტროსაფქვავი	14—00
14228	454*)	20 მანეთი	—
14237	281*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
14268	254*)	ელექტრომიქსერი	24—00
14273	416*)	მაცივარი „მინსკი“	390—00
14276	050*)	20 მანეთი	—
14278	038*)	45 მანეთი	—
14281	279*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
14296	273*)	მტვერსასრუტი	37—00
14310	105*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
14314	103*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
14374	136*)	40 მანეთი	—
14377	010*)	ავტომანქანა „ჟიგული-21011“	7300—00
14386	380*)	45 მანეთი	—
14397	280*)	200 მანეთი	—
14410	237*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
14429	205*)	100 მანეთი	—
14431	491*)	50 მანეთი	—
14432	383*)	20 მანეთი	—
14462	114*)	20 მანეთი	—
14479	337*)	ფოტოაპარატი „ზენიტი“	101—00
14482	235*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
14493	283*)	მტვერსასრუტი	37—00
14496	1—500	10 მანეთი	—
14511	248*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
14529	360*)	25 მანეთი	—
14530	189*)	500 მანეთი	—
14539	495*)	მტვერსასრუტი	37—00
14544	270*)	20 მანეთი	—
14547	459*)	20 მანეთი	—
14554	318*)	ავტომობილი „ჟიგული-2106“	9100—00
14559	424*)	მტვერსასრუტი	37—00
14569	289*)	მაცივარი „მინსკი“	390—00
14570	495*)	20 მანეთი	—
14572	307*)	45 მანეთი	—
14588	441*)	ყავის ელექტროსაფქვავი	14—00
14591	488*)	ყავის ელექტროსაფქვავი	14—00
14593	010*)	20 მანეთი	—
14602	170*)	20 მანეთი	—
14614	440*)	40 მანეთი	—
14627	055*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
14634	106*)	25 მანეთი	—
14638	213*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
14643	435*)	ავტომობილი „ჟიგული-2103“	8600—00
14656	154*)	20 მანეთი	—
14658	297*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
14659	029*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
14664	228*)	20 მანეთი	—
14666	196*)	ხალიჩა	456—00
14680	092*)	ელექტროსამოვარი	21—00
14690	251*)	ახი ცალი ლატარიის ბილეთი	30—00
14692	370*)	25 მანეთი	—
14730	1—500	15 მანეთი